Deasupra muntelui clocotește furtuna pornirilor străvechi și veșnice — se săvîrșește porunca din care se vor lega firele nesfîrșitelor generații de cerbi.

Se pare că niște brădui din marginea molidișului și-au clătinat vîrfurile în mijlocul celorlalte nemișcate. Dar nu-s loviți de aripă de vînt, se clatină toți deodată, în dreapta, în stînga. O pădure de sulițe, albe ca fildeșul poleit, se leagănă. Brăduii se îndoaie din trupurile lor subțiri, și în zarea luminișului se ivește arătarea. Înaltă cît un junc bun de învățat în supunerea jugului, fiara face cîțiva pași pe picioarele numai os și funii de mușchi de oțel. Conturele trupului îndesat, îmbrăcat în părul surnegriu de iarnă, abea se desprinde din negrul pădurii de la spate. Din pieptul puternic se înalță arcuit gîtul gros, care poartă ușor capul sculptat în linii fine, ca și pădurea înrămurită a coarnelor. Cerbul rămîne o clipă statuie cioplită în piatră, cu capul ridicat, cu picioarele înfipte în pămîntul mărghilos, cu spinarea întinsă în coardele mușchilor. Apoi se cutremură. Sapă în mînie cu copitele glia înmuiată, ia în coarne o rancotă uscată, o răsucește prin aer și o azvîrle pînă departe, — frămîntă pămîntul în picioare. Se oprește deodată, își rotește ochii înroșiți de mînie, trage prin nări deschise aerul care îi poate aduce veste, — își întinde gîtul încît coarnele îi bat șoldurile, își deschide larg pîlnia gurii, și. deodată, cu un sul de abur fierbinte izbucnește spre rivalul nevăzut mugetul de luptă, plin de mînie și de ură. Și pleacă în pași grăbiți și elastici, ca să cucerească în luptă stăpînirea asupra frumoaselor spre care l-a purtat dorul...

În uimirea ochilor și în învolburarea sufletului, carabina vînătorului tînăr a rămas neatinsă. Numai cînd depărtările au mistuit buciumul celui dintîi cerb carpatin pe care l-a văzut, numai atunci și-a găsit vînătorul carabina răzimată lîngă el. Sculă flămîndă de sînge, care parcă pîngărea muntele în care coroana făpturilor lui săvîrșea în imnuri și în doine, în cîntece haiducești și în răbufniri de mînie, în mîngîieri și în lupte, sfîntul ceremonial al dragostei.

Trezit din visarea lungă, vînătorul tînăr a coborît la cabana din Creanga-mare, cumpenindu-se între încîntare și între simburele de amărăciune al prilejului pe care l-a scăpat.

Pașii ajutați de toiag au urcat acum cu greu de la cabana din Bucin pînă în țancul de stîncă al Frățilesei. Ceasornicul inimii îl oprea adeseori, bătînd alarmat în rădăcina gîtului. De la cabana din Creanga-mare s-a trudit două ceasuri pînă la Piatra-cerbului. Și-a găsit ca pe un jilț moștenit locul de pîndă din anii trecuți. De acelaș colț și-a atîrnat, la îndemînă, tovarășa lui veche, carabina.

Luna frămîntării dragostelor s-a pierdut în mohoreala lui octombrie. Deasupra muntelui mai unduia cîte un muget de cerb, prelung, trist și obosit, ca vuietul scăzut al unui rîu în pragul ochiurilor adormite. Mugetul a mai mîngăiat fruntea bătrînului munte, ca apoi să se încuie pentru un an întreg în pieptul și în sufletul cerbilor.

Ca printr-o vrajă, în marginea molidișului unde se ivise arătarea înainte cu treizecișicinci de ani, a apărut cerbul cel mare. S-a oprit îndelung cu podoaba lui de coarne înălțată pînă deasupra altei generații de brădui, și-a rotit privirea în jurul depărtărilor, — apoi a pornit, încet, cu capul aplecat, legănîndu-l trudit în cadența pașilor, spre un loc știut de el. Acel loc ascuns e în mijloc de codru vechi pe un povîrniș rău, unde viscolul a doborît postată de copaci în încîlcitură nepătrunsă, și unde pe mormîntul molizilor a crescut desime de brăduștei, de zmeuriș și de salcia muntelui. Aici n-a călcat picior de om, ursul și rîsul nu se pot furișa nesimțiți. Aici, sub niște trunchi căzuți făcînd streșină este un cotlon bun, pînă la care nu pătrunde nici biciul viscolului și nici troianul zăpezilor mari. În acest loc și-a așezat sihăstria cerbul cel bătrîn. Se trage acum spre el. În urma fiecărui pas leapădă cîte o frîntură din amintirea încîntărilor trecute, cu fiecare pas este mai apăsătoare presimțirea veacului celui greu.

Deasupra, norii cu blană de lup au mîncat soarele; adună în sîn poveri de zăpadă pe care mîine le vor vărsa asupra muntelui. Cocoșul cel mare și-a pus în picioare vîrzobii, care îl vor ține deasupra zăpezilor; tufa merișorului a început să-și picure la pămînt mărgelele roșii. Brazii își îngînjoaie vîrfurile pălite de suflarea înghețată. Plînsul horhoiului negru, cel cu bonetă roșie, se pierde în tînguirea cetinilor.

Vînătorul bătrîn a rămas pînă în noapte, uitat, la gorganul de stîncă.

Alt cerb a fost cel ce dispăruse acum, și totuși acelaș ca cel de odinioară. Acelas vinător l-a petrecut din ochi acum și totuși altul.

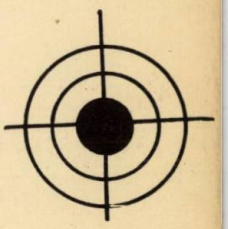

UZINELE DE PE LUNĂ

Într-un articol publicat în ziarul american «Chicago Tribune» sînt expuse unele ipoteze referitoare la folosirea Lunii — de către oameni — într-un viitor apropiat. Este exprimată părerea că pe Lună vor fi construite — pînă la sfîrșitul celui de al 8-lea deceniu al secolului nostru — uzine speciale care vor produce cele mai diferite articole. În rîndul acestora sînt enumerate piese microelectronice, piese pentru calculatoare electronice și mașini electrice de diferite tipuri, benzi de magnetofon, tuburi catodice și alte tuburi electronice, sisteme de comandă pentru nave cosmice sau substanțe medicamentoase. Pe scurt, pe satelitul natural al Pămîntului ar putea fi fabricate toate acele produse a căror realizare — în condițiile vidului existent pe suprafața Lunii — ar fi mai rentabilă din punct de vedere economic, și mai lesnicioasă din punct de vedere tehnologic.

O serie de specialiști consideră că, pe măsura cuceririi Lunii și a creării — la suprafața ei — a bazelor materiale corespunzătoare, cheltuielile pentru aducerea pe Lună a materiilor prime și a aparaturii necesare fabricării articolelor industriale enumerate și transportarea lor pe Pămînt ar putea fi reduse pînă-într-atîta, încît producția lor «lunară» să fie mai rentabilă din punct de vedere economic decît cea de pe globul terestru. După calculele efectuate de către acești specialiști, dacă în anul 1965 costul trimiterii unei livre de masă pe suprafața Lunii a reprezentat suma de 5 000 de dolari, în anul 1980 el va putea fi redus la numai 30 dolari.

DUPĂ ACCIDENT

Ea: Văd că te ții tare! . . .
El: Da, sînt în gips! . . .

Desen de Gh. CHIRIAC

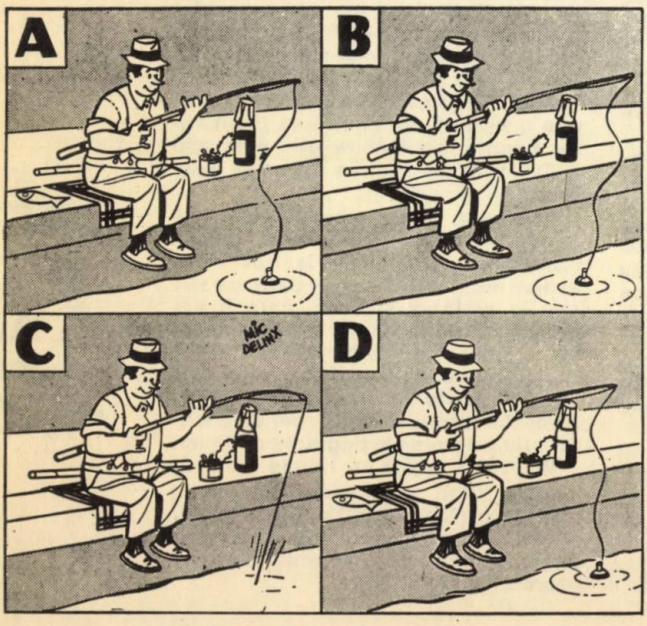

PESCARUL AMATOR

Cele patru desene alăturate vă sînt prezentate într-o ordine în care scenele nu se succed firesc.

Dumneavoastră vă revine să găsiți locul potrivit fiecărui desen, astfel ca ordinea desfășurării în timp a scenelor, să fie normală.

TINEREȚEA BĂTRÎNULUI INSTITUT

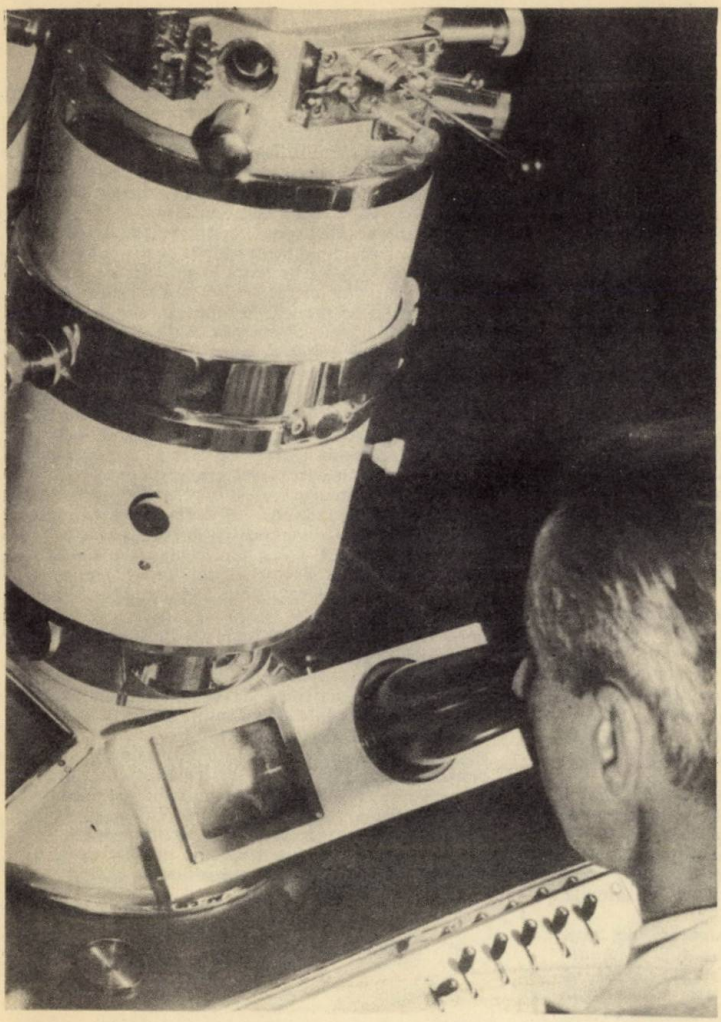

. . . La microscopul electronic

Să facem cunoștință cu activitatea institutului care poartă numele marelui savant român de reputație mondială, prof. dr. I. Cantacuzino. Este una dintre citadelele științei românești avînd vechi și valoroase tradiții. Actul ei de naștere oficial datează din urmă cu peste patru decenii și jumătate, însă «bătrînii» institutului — mulți dintre ei foști elevi, colaboratori și continuatori ai operei profesorului Cantacuzino — îi situează apariția în primul an al începutului de secol, cînd marele savant și-a început cariera de profesor la facultatea de medicină din București.

Dacă ar fi să cuprindem într-o apreciere sintetică activitatea din zilele noastre a Institutului de microbiologie, parazitologie și epidemiologie «Dr. I. Cantacuzino» calificarea ar cuprinde — neapărat — și termenul de «combinat». Căci prin însăși structura sa organizatorică, institutul realizează o fericită îmbinare nu numai a tuturor verigilor cercetării științifice, dar și a legăturii acesteia cu practica nemijlocită de producție. Mai rămîne însă de adăugat că legătura cu practica a activității institutului nu se limitează la propriul său cadru de producție. Ea se realizează printr-o legatură strînsă cu întreaga rețea a ocrotirii sănătății din țara noastră care beneficiază — în mod nemijlocit — de rezultatele cercetării care se desfășoară aici.

Fie chiar și numai o simplă incursiune în activitatea de cercetare este lămuritoare. Sînt luate în studiu 100—120 teme științifice în fiecare an și se poate afirma că nu există domeniu al științelor medicale de specialitate care să nu fie abordat —

direct sau indirect — în cadrul cercetărilor întreprinse.

Pentru a lupta împotriva dușmanilor microscopici sau inframicroscopici care provoacă boli de temut, trebuie — înainte de toate — să-i cunoști. Iată de ce, în tematica de cercetare, au fost luate în studiu problemele de genetică microbiană și bacteriofagie (bacteriofagii sînt niște dușmani ai microbilor care îi «atacă» și-i distrug, acest fenomen fiind folosit în unele cazuri în tratamentul medical și — mai des — în diagnosticul unor boli), de biologie celulară (atacul microbian sau virotic desfășurîndu-se la acest nivel), de morfologia și fiziologia bacteriilor, virusurilor și paraziților, inclusiv enzimele și toxinele microbiene (cu ajutorul cărora aceștia «încearcă» să înfrîngă rezistența organismului la boală).

Un loc de seamă îl ocupă aici cercetarea acțiunii cancerigene a virusurilor. Sînt încă în curs de desfășurare studiile referitoare la acțiunea cancerigenă a virusului SV 40 care, inoculat la hamsterul nou-născut, a dus la obținerea unei linii de tumori transplantabile. S-a constatat că acest virus modifică caracterele morfologice ale celulelor, dînd naștere unor pronunțate atipii celulare (celula atipică este cea a cărei structură se abate de la normal; în acest sens și celula canceroasă este atipică).

În cadrul cercetărilor asupra biologiei celulare un loc special îl ocupă studierea înmulțirii și creșterii celulare. Pentru a sugera vastele implicații ale unor astfel de cercetări, este — poate — suficient să amintim că însuși cancerul se datorește înmulțirii anarhice a unor celule care «invadează» țesuturile sănătoase. Așadar, faptul că au fost evidențiați produși celulari care «frînează» înmulțirea celulară, prezintă un mare interes.

Rînd pe rînd, sub obiectivul microscopului au trecut bacilii piocyanici, virusurile gripale și paragripale, paraziții malariei și numeroși alți germeni de boală. Importante concluzii au fost transmise Organizației Mondiale a Sănătății și — prin aceasta — ele vor fi folosite în lupta pentru apărarea sănătății în întreaga lume.

Un loc aparte în cadrul preocupărilor de largă perspectivă ale cercetărilor îl ocupă studiile de imunologie. Ele se bazează pe cunoscutul adevăr medical că este mai ușor să previi boala decît s-o vindeci. Și în acest caz tematica nu prezintă decît dificultatea selecționării subiectelor. Vom renunța și aici la enumerarea de titluri și vom aminti cîteva preocupări mai importante. Ele sînt legate de identificarea acelor componente ale macromoleculelor proteice care sînt responsabile de apariția în organismul uman a anticorpilor (anticorpii sînt substanțe pe care le «fabrică» anumite țesuturi sub «impulsul» agenților patogeni și cu ajutorul cărora organismul luptă împotriva acestora), de studierea toxinelor bacteriene sau de mecanismul intim al fagocitozei. Mai cu seamă studierea acestui ultim capitol al imunologiei prezintă o însemnătate aparte: pe baza rezultatelor obținute se încearcă și găsirea căilor de a se stimula procesele naturale de apărare împotriva bolilor.

Aspectul fundamental al cercetărilor enumerate este — mai mult poate aici decît în alte împrejurări — vremelnic. Pentru că faza teoretică este — în cadrul Institutului «Dr. I. Cantacuzino» — mult scurtată nu numai datorită specificului cercetării, ci și ca o consecință a structurii sale de «combinat» științific. Am putea lua — în acest sens — un singur exemplu concludent. El se referă la imunologia arsurilor. A fost izolată din serul arșilor acuți o substanță toxică — lipsită de specificitate — responsabilă, probabil, cel puțin parțial, de simptomele acestei boli grave. S-a observat, de asemenea, faptul că — în anumite condițiuni — această substanță poate fi neutralizată cu ajutorul serurilor de convalescenți de pe urma arsurilor. În condițiile institutului — în care cercetarea fundamentală se sprijină pe o puternică bază de «producție» — trecerea spre prepararea pe scară largă de seruri antitoxice pentru tratarea arsurilor are toate șansele să fie considerabil scurtată.

De o importanță capitală în prevenirea, diagnosticul sau tratamentul bolilor, producția Institutului «Dr. I. Cantacuzino» este cunoscută în practica de zi cu zi a tuturor unităților medicale din țara noastră, și chiar peste hotare. Se prepară aici peste trei sute de sortimente biologice și — fiecare în parte — ele reprezintă rezultatul unor ample și laborioase cercetări.

De numele institutului — și, implicit, de cel al cercetătorilor de aici — sînt legate succese de seamă obținute în țara noastră pe tărîmul ocrotirii sănătății. Dacă astăzi boli ca difteria, tetanosul sau tifosul exantematic au devenit extrem de rare — aproape curiozități — dacă malaria a fost eradicată, aceste succese și altele asemănătoare se datoresc în mare măsură și activității desfășurate în acest locaș al științei. Bogata experiență românească în combaterea și lichidarea malariei care — într-un trecut nu prea îndepărtat — înregistra sute și sute de mii de victime în țara noastră, servește Organizației Mondiale a Sănătății pentru a organiza pe scară internațională lupta împotriva acestei boli, în regiunile în care ea încă mai constituie o problemă. Ne aflăm astăzi în faza menținerii eradicării malariei, ceea ce implică, de asemenea, o intensă activitate de cercetare științifică. Ea se desfășoară tot în cadrul Institutului «Dr. I. Cantacuzino». Faptul că, din anul 1962, nu s-a mai înregistrat niciun caz de malarie prin transmitere naturală, constituie expresia înaltei ei eficacități. Mîine, această activitate va fi cunoscută întregii lumi sub denumirea de «experiența românească în menținerea eradicării malariei», o armă de preț în arsenalul apărării sănătății oamenilor de pretutindeni, tot așa ca și alte realizări de seamă ale cercetătorilor de aici.

Dr. I. ADRIAN

ȘTIAȚI CĂ...

...Cel mai mare lac natural din țara noastră este *Razelm?* Suprafața sa este de 394 km .p

...Cele mai multe izvoare de ape minerale din țara noastră se găsesc în stațiunea *Olănești?* Sînt 30 la număr

...*Lacul Sărat* (lîngă Brăila) este stațiunea balneară la cea mai joasă altitudine (cu excepția celor de pe litoral)?

...Izvoarele minerale cu cea mai mare radioactivitate sînt cele «Șapte izvoare» de la *Băile Herculane?*

...*Harghita* (1 350 m) este cea mai înaltă stațiune balneară din țara noastră?

...55 de grade este temperatura celor mai calde izvoare de apă minerală din țară aflate la *Herculane?*

...*Lacul Bucura*, situat în masivul Retezat, este cel mai mare lac alpin din țara noastră (suprafața: 10,8 hectare)?

CE ȘTIȚI DESPRE...

Despre multe animale s-a scris că au jucat un rol în istoria omenirii. Legende sau realitate — aceste întîmplări sînt astăzi unanim acceptate. Le cunoașteți?

1. Înaintea începerii bătăliei de la Arbela (333 î.e.n.) Aristandru, vrăjitorul și astrologul lui Alexandru cel Mare, reușind să dirijeze zborul unei păsări în direcția trupelor regelui Persiei, Darius, și-a interpretat această «prevestire» ca un semn de victorie. Într-adevăr, armata lui Darius (600 000 de oameni) a fost pusă pe fugă de aceea a lui Alexandru (35 000 de oameni). Ce pasăre a fost eroina acestei legende?

a) *Șoimul* b) *Cocorul* c) *Vulturul* d) *Rîndunica.*

2. În anul 489 î.e.n. după unii, în 390 după alții, un conducător gal se pregătea să cucerească Capitoliul din Roma. Asediatorii se cățărară pe ziduri în cea mai desăvîrșită liniște, dar au fost auziți de niște animale aflate acolo. Efectul de a lua prin surprindere Capitoliul a fost ratat și cetatea a fost salvată. Ce animale se aflau în Capitoliu?

a) *Cîini* b) *Pisici* c) *Papagali* d) *Gîște.*

3. Cleopatra a VII-a, regina Egiptului (51—30 î.e.n.) din dinastia Ptolomeilor, ridicată pe tron de Cezar, l-a ajutat pe Antoniu (care-i devenise soț) în lupta împotriva lui August. După înfrîngerea de la Actium (31 î.e.n.) și ocuparea Alexandriei de către August, s-a sinucis cu ajutorul unui animal. Care?

a) *Păianjen* b) *Șarpe* c) *Șacal* d) *Hienă.*

4. În Roma secolului al II-lea trăia un sclav Androcle. Sătul de situația sa, el a fugit, dar a fost prins și dat ca pradă unui animal în arena circului. Animalul, în loc să-l devoreze, a început să-l lingă încîntat că revede pe cel care, cu cîțiva ani înainte, i-a scos o țeapă din labă. «Grațiat» de animal, Androcle a fost iertat și de Cezar. Ce animal a avut această comportare?

a) *Pantera* b) *Leul* c) *Tigrul* d) *Lupul.*

5. Sennacherib (Sin — Akhe — Eriba), regele Asiriei între 705 și 681 î.e.n., ar fi suferit o înfrîngere în Egipt datorită unor rozătoare care au ros în timpul nopții toate corzile arcurilor și toate curelele scuturilor soldaților săi. Ce rozătoare au comis acest «sabotaj»?

a) *Șoarecii de cîmp* b) *Hîrciogii* c) *Șobolanii (Guzganii)* d) *Pîrșii.*

6. Eschil (525—456 î.e.n.), considerat părintele tragediei antice, ar fi murit spune legenda, într-un mod foarte ciudat. I s-a prezis că va muri zdrobit. El părăsi locurile populate pentru a merge să trăiască pe cîmp. Dar un vultur își scăpă prada din ghiarele sale și căzîndu-i pe cap, îl ucise. Ce animal purta vulturul?

a) *Miel* b) *Capră neagră* c) *Iepure* d) *Broască-țestoasă.*

VERIFICA-ȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE

RĂSPUNSURI

1. — c; 2. — d; 3. — b; 4. — b; 5. — a; 6. — d;

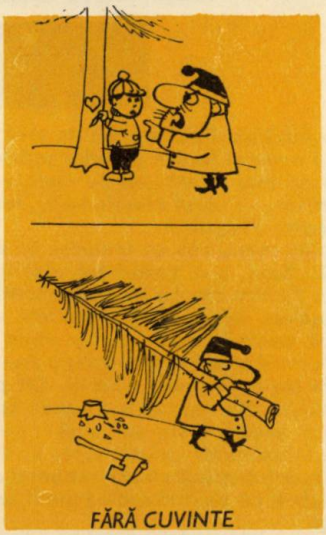

FĂRĂ CUVINTE

PUȚINĂ ORNITOLOGIE

Cunoașteți viața păsărilor? Încercați să răspundeți la întrebările de mai jos. Verificați apoi dacă nu v-ați înșelat consultînd răspunsurile exacte de la sfîrșitul chestionarului.

1. Care pasăre, trăind în simbioză cu crocodilul, îi curăță dentiția acestuia în orele de siestă.

a) Colibri b) Pluvianul c) Barza-șarpe

2. Femela cărei păsări depune aproximativ la două zile cîte un ou și alege în acest scop deobicei cuibul altei păsări.

a) Pitulicea; b) Pițigoiul; c) Cucul;

3. Care este cel mai izbitor exemplu de fidelitate în lumea păsărilor, împerecherea avînd loc ani de-a rîndul între aceiași «soți»?

a) Barza; b) Rîndunica; c) Cocorul;

4. La care pasăre numărul bătăilor inimii atinge în repaus cifra record de 1 200?

a) Eretele; b) Pițigoiul; c) Acvila;

5. Care pasăre este specializată în zborul îndărăt, fiind de altfel unica de acest gen?

a) Pasărea muscă (colibri); b) Pasărea — liră; c) Sorecarul.

6. Care pasăre folosită din cele mai vechi timpuri la vînătoare a fost dresată să lovească ochii și capul animalelor mari?

a) Șerparul; b) Gaia; c) Șoimul;

7. Care specie de pasăre, trăind în apropierea coastelor mării scoate sunetul «KIAU-KIAU-KIAU-KIAKA», foarte caracteristic zgomotelor din porturi?

a) Bîtlanul; b) Pescărușul; c) Albatrosul;

8. Ochii cărei păsări, spre deosebire de al celorlalte, sînt imobili, ea suplinind această defecțiune prin rotiri puternice ale capului?

a) Bufnița; b) Rîndunica de noapte; c) Lăstunul.

9. Care păsări, printre cele mai viu colorate, mănîncă de predilecție albine, deoarece încă de tinere sînt insensibile față de veninul acestora?

a) Pupăza; b) Prigoria; c) Cioara de claie.

10. Ce pasăre deține recordul de zbor în înălțime putîndu-se ridica pînă la 9 000 de metri?

a) Condurul; b) Vulturul pleșuv; c) Porumbelul.

RĂSPUNSURI

1. — b; 2 — c; 3 — a; 4. — b; 5. — b; 6. — c; 7. — b; 8. — a; 9. — b; 10. — a.

DE CE ȘI CUM A MURIT HEMINGWAY

Ernest Hemingway cu unul din micii săi tovarăși de hoinăreală din Havana. Poate cel pe care l-a înfățișat cu atîta duioșie în «Bătrînul și marea»...

La 2 iulie 1961, un foc tras dintr-o armă de vînătoare, a pus capăt vieții unui mare și foarte popular scriitor american a cărui operă nu mai aparținea de mult, exclusiv țării sale ci lumii întregi — Ernest Hemingway, laureat al Premiului Nobel pentru literatură.

La început a circulat versiunea că moartea sa se datorește unui accident. Apoi, s-a vorbit tot mai insistent despre o sinucidere. Pentru cei ce l-au cunoscut pe Hemingway — direct sau prin mijlocirea operei sale — ambele versiuni păreau neverosimile. Vînător (și pescar) pasionat — a vînat în mai multe rînduri și în Africa — ,el era mult prea familiarizat cu armele sale pentru a pierde controlul asupra lor în timpul curățirii. Cît privește sinuciderea, ea părea și mai absurdă. Hemingway era prea cunoscut pentru vitalitatea sa excepțională, pentru forța sa fizică și spirituală, pentru veselia și optimismul său inepuizabil, pentru setea sa de aventură, de dragoste și de viață, ca să pară credibil că ar fi renunțat de bună voie la această viață pe care o iubea cu pasiune și căreia îi smulgea, cu aviditate, tot ce îi putea oferi.

Și totuși, Ernest Hemingway și-a pus singur capăt zilelor. O afirmă cu toată certitudinea un om care i-a fost prieten intim și aproape nedespărțit timp de 14 ani, pînă în ziua morții sale, care — așa cum spune — i-a «cunoscut viața — aventurile, convorbirile, visele și decepțiile, triumfurile și înfrîngerile».

E ziaristul american A.E. Hotchner, autorul remarcabilei cărți intitulate «*Papa Hemingway*» **(cum îl numeau pe marele scriitor toți prietenii și cunoscuții săi), editată în 1966, întîi în Statele Unite și apoi, în traducere, în multe alte țări ale lumii.**

«Am reflectat vreme îndelungată — **scrie Hotchner** — dacă e cazul să relatez evenimentele care au precedat moartea sa sau, dacă e mai bine să le păstrez pentru mine ori, măcar să le voalez. În cele din urmă, am hotărît să urmez principiul propriu lui Hemingway: «Trebuie să se spună tot adevărul, nimic nu trebuie sustras, trebuie înfățișat totul, așa cum s-a întîmplat în realitate, extazele și necazurile și remușcările și, cum era vremea. Atunci, cu puțin noroc, cititorul va găsi drumul spre miezul lucrurilor». Voi încerca deci, să povestesc tot ce s-a întîmplat...».

Și Hotchner a povestit. Amintirile sale despre «Papa» se împletesc în numeroasele pagini ale captivantei sale cărți, cu amintirile lui Hemingway însuși, așa cum acesta i le-a evocat de-a lungul anilor prieteniei lor. În fața cititorilor cărții lui Hotchner se desfășoară tot filmul excepțional de bogatei vieți a marelui scriitor și poet, începînd cu anii furtunaticei sale tinereți din Paris, pînă la zilele sfîrșitului său tragic. Și pe măsură ce se încheagă întreaga și complexa imagine a celui ce a fost Ernest Hemingway, se conturează și răspunsul la întrebarea: de ce și-a pus capăt vieții dacă a îndrăgit-o atît?

Hotchner pare să fi găsit cheia răspunsului în vara anului 1959, cînd împreună cu Hemingway, soția acestuia, «Miss Mary» și un grup de prieteni au făcut o călătorie de neuitat în Spania, însoțind, prin întreaga țară, doi renumiți toreadori — Luiz Miguel Dominguin și Antonio Ordonez — într-un senzațional turneu de lupte cu tauri. «Papa» era un pasionat al acestor lupte pe care le-a descris cu măiestrie în romanul «*Fiesta*». **Și iubea Spania. E drept, nu cea pe care o revedea atunci, ci Spania eroicei rezistențe împotriva fascismului, cunoscută de el ca reporter și aliat al republicanilor, în anii războiului civil și imortalizată în celebrul roman** «*Pentru cine bat clopotele*».

«Într-una din după mese — **scrie Hotchner, în capitolul consacrat aventurilor acelei veri a anului 1959** — am tras chiulul luptelor cu tauri și am plecat în munți, acolo unde s-au desfășurat, în timpul războiului civil, evenimentele care i-au inspirat renumita sa carte «*Pentru cine bat clopotele*». Hemingway mi-a povestit: «Aici este podul care fusese aruncat în aer și eu am fost de față. Aruncarea în aer a trenului, descrisă în carte, a avut, de asemenea, loc în realitate. M-am strecurat, într-adevăr, adesea, printre liniile dușmane, spre Segovia, unde am spionat planurile fasciștilor. Dar dacă iei lucrurile în totalitatea lor, atunci oamenii și evenimentele sînt născocite — izvorînd din tot ce știu, din sentimentele și speranțele mele. Toate cărțile bune au o trăsătură comună: sînt mai reale decît realitatea. Dacă ai citit o carte, într-adevăr bună, vei avea senzația că tot ce s-a întîmplat în ea ți s-a întîmplat ție... Dacă îi poți da cititorului o asemenea carte, atunci ești un scriitor...»

Am văzut podul care, datorită cărții lui Hemingway e cunoscut în lumea întreagă. El a fost reconstruit de mult, din vechile pietre, scoase din albia rîului unde căzuseră după explozie. Hemingway mi-a arătat rîul de munte în care și-a spălat picioarele partizana Pilar, precum și peștera care a slujit drept adăpost grupului de partizani ai lui Pablo...

La 21 iulie 1959 am sărbătorit a 60-a aniversare a lui Papa, în vila lui Bill Davis, din apropiere de Malaga. A fost o sărbătoare fantastică.. Papa a dansat, a băut și a chefuit nebunește...

Turneul de lupte cu tauri al lui Dominguin și Ordonez a luat brusc sfîrșit la Bilbao. Tensiunea ce creștea de la o luptă la alta, de la un oraș la altul, i-a răpit, în cele din urmă lui Dominguin terenul de sub picioare. Un taur l-a luat în coarne, l-a aruncat în aer, l-a lovit din nou în timpul căderii și l-a mai împuns o dată în timp ce zăcea pe nisipul arenei.

În seara acelei zile, Hemingway ședea lîngă patul lui Dominguin, în spitalul din Bilbao... El vorbea încet, îmbărbătîndu-l iar matadorul dădea ușor din cap și zîmbea palid.

Mai tîrziu, cînd ne-am întors la hotel, Hemingway mi-a spus: «Ce om curajos, ce matador minunat. De ce trebuie să moară cei bravi și cei curajoși, mai curînd decît alții?»

Prin a muri, el nu s-a referit la moartea propriu-zisă. Dominguin avea să supraviețuiască accidentului. Dar ceea ce era esențial în viața sa, murise atunci. Și Hemingway a continuat: «Cea mai rea dintre toate morțile este aceea cînd un om pierde punctul central al existenței sale. Pierde ceea ce este el, cu adevărat. A te retrage din activitate — este cea mai scîrboasă expresie din limbajul nostru. Cînd renunți de bună voie sau silit, la tot ce faci — și, datorită a ceea ce faci ești ceea ce ești — atunci mergi înapoi, spre mormînt»...

Mi-am amintit de aceste cuvinte și de seara de sinucidere, și căutam răspunsul la întrebarea: de ce?...

Un an mai tîrziu, în 1960, pe cînd se mai afla la ferma sa din Cuba, el a început să lupte împotriva a ceva ce amenința să-l covîrșească. Pentru prima oară în viața sa.

Călătoria prin Spania, din vara precedentă, urma să constituie tema unei suite de reportaje ilustrate pentru revista «Life», sub titlul «*O vară primejdioasă*». Dar materialul adunat îi opunea, parcă, o rezistență înverșunată, la fel ca și cartea

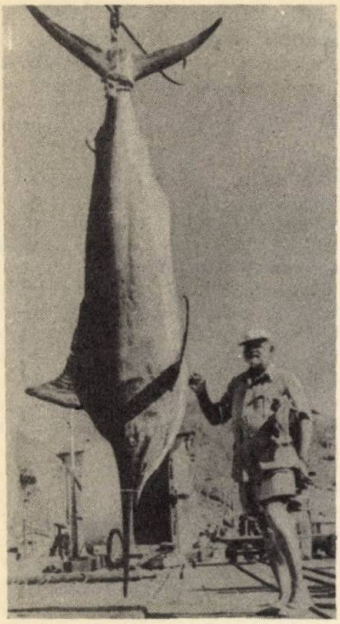

Pescarul Hemingway cu unul din memorabilele sale trofee.

despre anii tinereții sale petrecuți la Paris Pentru prima oară părea a nu mai fi sigur de sine însuși...

Starea sa s-a înrăutățit și mai mult după ce s-a mutat în casa lui din Ketchum, statul Idaho, așezată în munți, la depărtare de o milă de stațiunea pentru sporturi de iarnă, Sun Valley. L-am vizitat acolo, la 14 noiembrie 1960. Nu mă așteptam să-l regăsesc pe vechiul Papa, care, cu 14 ani în urmă, cu prilejul primei noastre întîlniri în «Barul Florida» din Havana mă vîrîse sub masă cu cocktailurile sale speciale, pe bază de rom. Dar nici nu-mi putea trece prin gînd că aveam să asist la peregrinarea în lumea fantomelor a unui om suferind de mania persecuției...

Cele ce urmează sînt pagini foarte triste din cartea lui A.E. Hotchner. Ele îl înfățișează pe Hemingway cuprins de o boală psihică, o depresiune ce se agrava vertiginos, cauză și, totodată, efect al neputinței sale de a mai scrie, de a crea. Iată ce i-a relatat într-o zi doamna Hemingway: «Papa stă ore în șir în fața biroului său și se preface că lucrează. Știi, la cartea sa despre Paris... Dar se preface numai. Nu scrie nimic. S-ar putea să noteze unele cuvinte, dar aruncă totul. Ce se întîmplă oare cu Papa? Mereu vorbește despre autonimicirea sa. «Oare de ce mai pierd timpul pe aici?» — întreabă el. «Dacă ai fi o soție cu adevărat bună, m-ai împușca tu». Aduce tot mereu vorba despre împușcare!».

Au urmat luni de coșmar, în timpul cărora Hemingway a fost internat în mai multe rînduri în renumita clinică Mayo din Rochester, statul Minnesota dar sub un nume de împrumut pentru ca opinia publică — nenumărații săi prieteni și cititori din toată lumea — să nu afle ce se întîmplă cu omul, care, prin opera sa, le-a cîștigat admirația.

Într-una din zile, pe cînd Hemingway se afla acasă la el, în Ketchum, Hotchner l-a chemat la telefon din New-York, unde se afla, în societatea unui grup de prieteni comuni: «Am avut cu el un dialog macabru — **relatează ziaristul.** «Mi-e destul de rău» — spunea Papa, cu o voce care părea ca moartă. «Nu pot termina această carte tîmpită. Simt că am în mine tot ce trebuie să intre în ea; știu cum trebuie să fie această carte, dar nu pot s-o scot din mine... Stau toată ziua la masa mea de lucru. Stau în fața ei și încerc să dau expresie la ceea ce trebuie să cuprindă. Poate că e vorba doar de o frază, poate de mai mult, nu știu, — dar nu sînt în stare s-o prind. Cartea urma să apară în toamnă. Am scris editurii să nu conteze pe ea».

I-am răspuns: Ei bine, o s-o publice în primăvară.

«Nu, nu o vor publica — mi-a răspuns Hemingway — pentru că nu sînt în stare s-o realizez. Nici în toamna aceasta, nici în primăvara viitoare, nici peste zece ani. Această carte minunată și blestemată; și nu sînt în stare s-o realizez, mă înțelegi?»...

Convorbirea a avut loc la 18 aprilie 1961, marți. Duminica următoare, în 23 aprilie orele 11 m-a chemat Mary Hemingway la telefon din Ketchum. Ernest Hemingway încercase să se împuște cu arma sa de vînătoare. Se afla în spitalul din Sun Valley.

După un timp, Hemingway a fost dus din nou, cu un mic avion, la Rochester, în clinica Mayo. Dar, pînă a ajunge acolo el a mai încercat de trei ori să-și pună capăt zilelor: încă o dată cu o armă de vînătoare și anume acasă, cu puțin timp înainte de plecare. Pe urmă, în cursul zborului; a vrut să sară din avion. În cele din urmă, în timpul escalei la Wyoming, s-a îndreptat, în fugă, spre elicea care se rotea a unui avion. După un scurt tratament, Hemingway a părăsit din nou clinica Mayo.

Apoi, reîntors acasă la Ketchum, el și-a atins scopul. S-a împușcat cu o armă de vînătoare.

Mi-aduc aminte de răspunsul ce mi l-a dat cînd, în cursul unei vizite la clinica Mayo, l-am întrebat: De ce-ți faci probleme, Papa? Tu însuți mi-ai spus odată că cel ce are un drum lung de parcurs, trebuie să conteze pe faptul că mai poate să și cadă. Ți s-a întîmplat, doar, adesea, să te vezi pe jos.

«Fireşte» — a replicat el. «Dar, pe atunci, reuşeam, de fiecare dată, să fiu din nou în picioare, înainte ca arbitrul să numere pînă la trei. Or, acum el a ajuns cu numărătoarea pînă la şase. Poate chiar la şapte»...

A. NEGREANU

MONUMENTE

Varna, cu cele două mari staţiuni ale ei — Zlatni Piasaţi (Nisipurile de aur) şi Drujba (Prietenia) au rămas undeva, în urma noastră. Drumul şerpuieşte spre sud, peste dealuri şi coline, cînd prin păduri de salcîmi şi stejari, formînd adevărate tuneluri de verdeaţă, cînd printre viile ce tivesc şoseaua de ambele părţi, cînd paralel cu marea. O vedem, însă rar şi numai cîteva clipe; colinele o ascund cu zgîrcenie. Dar de fiecare dată cînd apare, se arată în altă culoare: acum e albastră ca cerul cu care se îngînă la orizont, apoi e verde ca smaraldul şi, iat-o şi cenuşie, aproape neagră, justificîndu-şi numele. Ajungem sus, pe un deal care ne-o dezvăluie toată, de astădată azurie, scăldînd nisipul fin al golfului din faţa noastră care adăposteşte o staţiune de litoral.

E Slancev Briag (Coasta Însorită), cu hotelurile sale moderne, cu bungalowurile ascunse sub verdeaţă, cu dunele sale de nisip îngrămădite pe plajă de vîntul care toamna şi iarna nu seamănă cu mîngîietoarea briză marină de acum. Sezonul e încă în toi şi apa mării e caldă şi prietenoasă cu oaspeţii săi, deşi calendarul numără ultima zi a lui septembrie.

Nu ne oprim decît pentru a ne lăsa bagajele într-unul din elegantele hoteluri unde vom reveni spre seară şi ne continuăm drumul pe şoseaua ce flanchează, de astădată plaja şi marea. Mai parcurgem doar vreo 3—4 kilometri şi surpriza se află în faţa noastră: se numeşte Nesebăr.

De departe, ni se părea a fi o insulă legată de litoral printr-un pod, operă a unui constructor îndrăzneţ şi plin de fantezie. Constructorul a fost însă natura; podul e, în fapt un istm, lung de vreo 300 metri şi nu mult mai lat decît şoseaua ce duce spre peninsulă, mică şi ea, doar de 850 pe 300 de metri. Pare mai curînd o frunză de proporţii neobişnuite, prinsă în loc de o creangă — de mal.

Chiar la primii paşi, înţelegi de ce Nesebăr a fost declarat un oraş-muzeu. Pătrunzi în el prin ruinele unei porţi, ca o spărtură într-un zid ale cărui urme le zăreşti din loc în loc, prăvălite în mare. Parte din ele îşi numără vîrsta în milenii, la fel ca istoria acestei aşezări a cărei origine se pierde, undeva, în legendă. Istoria o menţioneaza pentru prima oară sub numele de Menabria, un înfloritor oraş şi port al Traciei, apoi sub numele de Messembria, colonie greacă, din secolul VI î.e.n., cucerită, în secolul I î.e.n.. de romani. Mai tîrziu Messembria e integrată în imperiul bizantin; ea devine bulgară în 812 sub hanul Krum care o cucereşte după un asediu de 14 zile şi o denumeşte Nesebăr. În secolele următoare posesia oraşului fortificat de peninsulă devine obiectul multor dispute armate înverşunate între bizantini, bulgari, turci şi cruciaţi pentru a deveni definitiv bulgar odată cu eliberarea întregii ţări de sub jugul otoman (1878).

În ciuda acestui trecut agitat, Nesebăr, a figurat în istoria antică şi medievală ca un remarcabil centru cultural şi artistic, renumit mai cu seamă prin monumentele sale arhitectonice, cu totul excepţionale. Astăzi, acest mic şi liniştit orăşel de pescari este o veritabilă «rezervaţie naturală» de arhitectură medievală. În modestul său perimetru, el include ruinele a nu mai puţin de 40 de biserici. Cea mai veche dintre ele, denumită «Metropole» datează din secolele V—VI. Alta, unde se află în prezent muzeul arheologic din Nesebăr, a fost ridicată în secolele X—XI iar cele mai multe datează din secolele XIII-XVI. O parte au fost cruţate de vremi şi vitregia lor şi astfel, în afară de arhitectura lor însăşi — în stil bizantin, în multe cazuri cu puternice influenţe slave — ele oferă vizitatorilor şi alte opere de artă: picturi murale, unele din secolele XIV—XV, mozaicuri, aplicaţii de ceramică, basoreliefuri şi sculpturi în piatră şi lemn, de o rară frumuseţe. Poezia plină de romantism a orăşelului este completată de casele în stil tipic bulgăresc, de străduţele sale strîmte şi întortocheate, umbrite de smochini şi migdali, de portul din care pornesc în larg vasele pescarilor, de hanurile unde sună gaida (cimpoiul).

Într-unul din aceste hanuri am întîlnit un grup de oameni veseli, oameni ai muncii bulgari veniţi la odihnă în acest minunat colţ al ţării lor. Erau

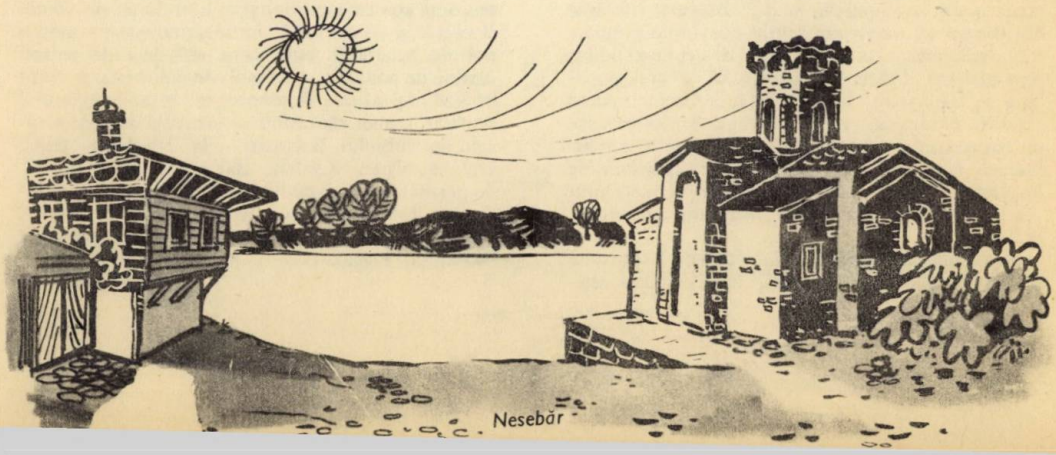

Nesebăr

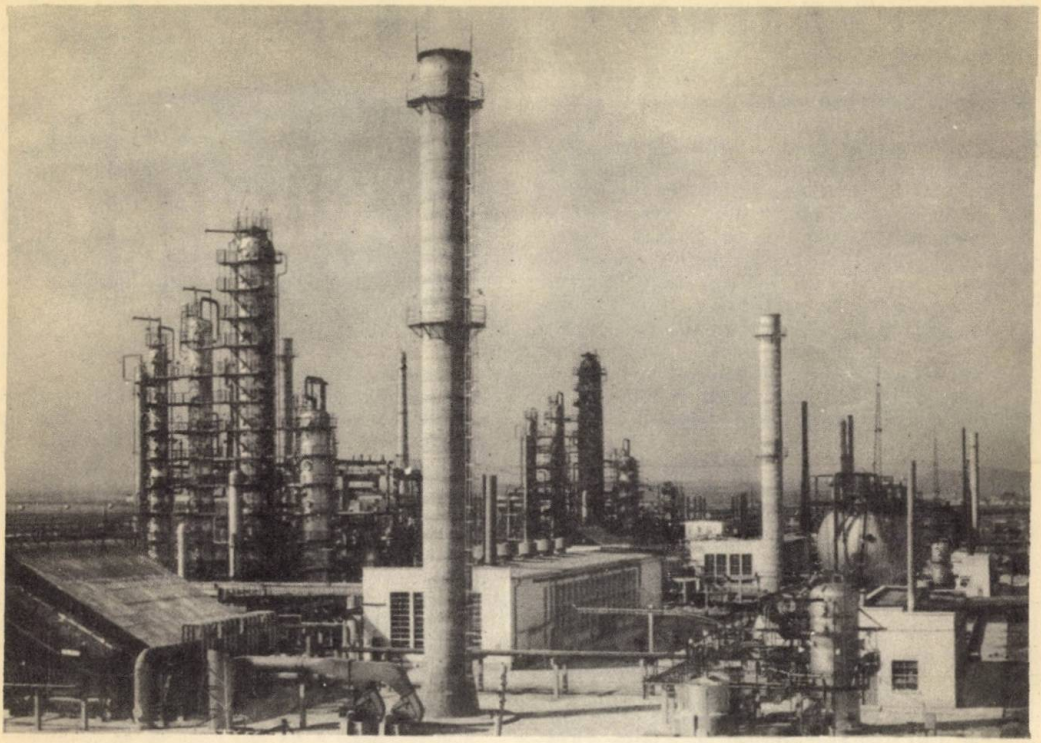

Combinatul petrochimic de lîngă Burgas

din orașul Burgas aflat la numai 30 kilometri de Nesebăr.

— Și noi avem monumentele noastre acolo, la Burgas — ne-a spus metalurgistul Vasil Dimitrov. E drept că nu sînt vechi ca cele de aici dar tocmai în aceasta constă adevărata lor măreție...

Sensul cuvintelor sale l-am înțeles a doua zi cînd am vizitat Burgasul, cu marile sale bulevarde și străzi drepte, cu clădirile sale moderne, cu numeroasele fabrici și portul maritim cu un intens trafic internațional. Spre deosebire de vechea Varnă, urmașă a anticului port Odessos, Burgasul este un oraș nou care a început să se dezvolte de abia după eliberarea Bulgariei de sub jugul otoman. Dar, înainte de cel de-al doilea război mondial, el nu ajunsese decît un modest orășel de provincie iar portul său servea mai ales vaselor pescărești. Anii construcției socialismului în R.P. Bulgaria au făcut din Burgas un important centru economic și industrial conferindu-i totodată rangul de cel de-al doilea port maritim al țării. În numai două decenii, populația sa s-a triplat, ridicîndu-se în prezent la circa 100 000. La dispoziția ei se află sute de noi blocuri, un teatru nou cu 2 000 de locuri, o operă, o filarmonică, biblioteci, școli și institute superioare de învățămînt. Portul a fost modernizat și mecanizat oferind loc de escală navelor venite din numeroase țări ale lumii.

Dar mîndria principală a locuitorilor Burgasului sînt marile sale uzine și fabrici, ridicate în anii regimului popular, «monumentele» despre care ne vorbise Vasil Dimitrov, la Nesebăr. Între ele se află uzinele de construcție de vagoane «Steagul Roșu», cele de construcții mecanice «Spartak», uzina de cabluri electrice, uzina textilă, o fabrică de zahăr, o întreprindere de prelucrare a lemnului, o fabrică de creioane și cerneluri, o rafinărie de uleiuri vegetale, fabrici de conserve și altele.

Iar principalul «monument» care constituie mîndria celor din Burgas se află în afara perimetrului propriu-zis al orașului. Este marele Combinat petrochimic, vlăstar al unei ramuri cu totul noi a industriei țării, ce deschide perspective din cele mai promițătoare dezvoltării marii chimii — ea însăși o nouă ramură a economiei bulgare. Ridicat pe malul mării, Combinatul, cu labirintul său de conducte și construcții din metal și beton armat, scînteiază în soarele meridional al litoralului. An de an, el crește și se dezvoltă, îmbogățindu-se cu unități noi de producție între care rafinăria de petrol, uzinele de polietilen, de fenol, de polistiren, de sulfit de sodiu și altele. Descoperirea, în anii regimului popular, a unor zăcăminte de petrol și de gaze naturale în subsolul Bulgariei — la Tulenovo, Dolni Dabnik, Ciren, Kamcia, Balgarevo etc. — deschide perspective largi dezvoltării petrochimiei bulgare și totodată Burgasului, care adaugă un aspect inedit, plin de sensuri noi, pitorescului peisaj al litoralului bulgar.

A. STANCIU

- Nu poți să citești ziarul ca toți ceilalți soți?...

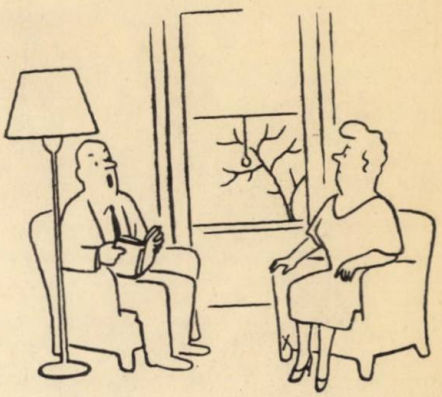

— Mă părăsești. Spui asta doar ca să-mi faci o plăcere!

Poveste fără cuvinte

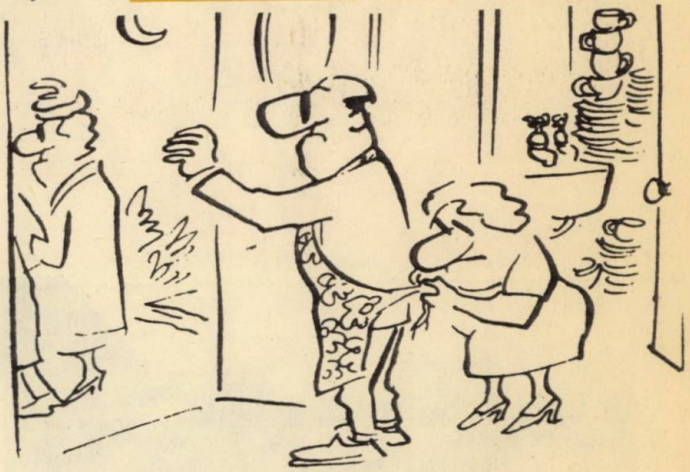

Nici n-au apucat să plece oaspeții

- Pușticului meu i-a ieșit primul dinte...

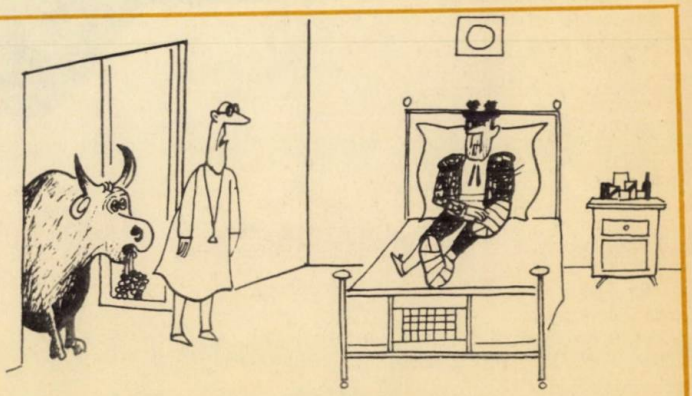

O vizită pentru dv.

Reparații și întreținere:

1. Bd. Aerogării nr. 38 — (Băneasa)
3. Cal. Floreasca nr. 234
4. Șos. Giurgiului nr. 178
5. Str. Buzești nr. 78
7. Șos. Colentina nr. 104

Depanare — remorcări

1. Bd. Aerogării nr. 38 telefon 18.10.80
3. Cal. Floreasca nr. 234 telefon 12.51.88
4. Șos. Giurgiului nr. 178 — telefon 23.94.05

Spălat, gresat

1. Bd. Aerogării nr. 38
2. Str. Maria Rosetti nr. 9
6. Bd. N. Titulescu nr. 96

Reparații și întreținere autoturisme se asigură de maiștri cu înaltă calificare prin unitățile dotate cu utilaj modern ale cooperativei METALO CASNICA — București.

mică enciclopedie a bunei gospodine

CASA NOASTRĂ

CE MÎNCĂM?
CUM MÎNCĂM?

GAZDE ȘI INVITAȚI

BUGETUL FAMILIEI

DE DIMINEAȚĂ
PÎNĂ SEARA

SĂ TRĂIM PLĂCUT ÎNTR-UN CADRU MODERN

A face un cămin confortabil, agreabil, a-i da suflet, este o sarcină delicată care revine mai ales stăpînei casei.

O casă mică, chiar lipsită de confort modern, poate deveni mult mai plăcută şi primitoare, mai intimă decît un apartament cu multiple posibilităţi, care poate să fie rece, impersonal, lipsit de acel «ceva» care îi dă viaţă. Acest «ceva» nu-i numai expresia bunului gust, ci şi a ordinii, a organizării şi întreţinerii.

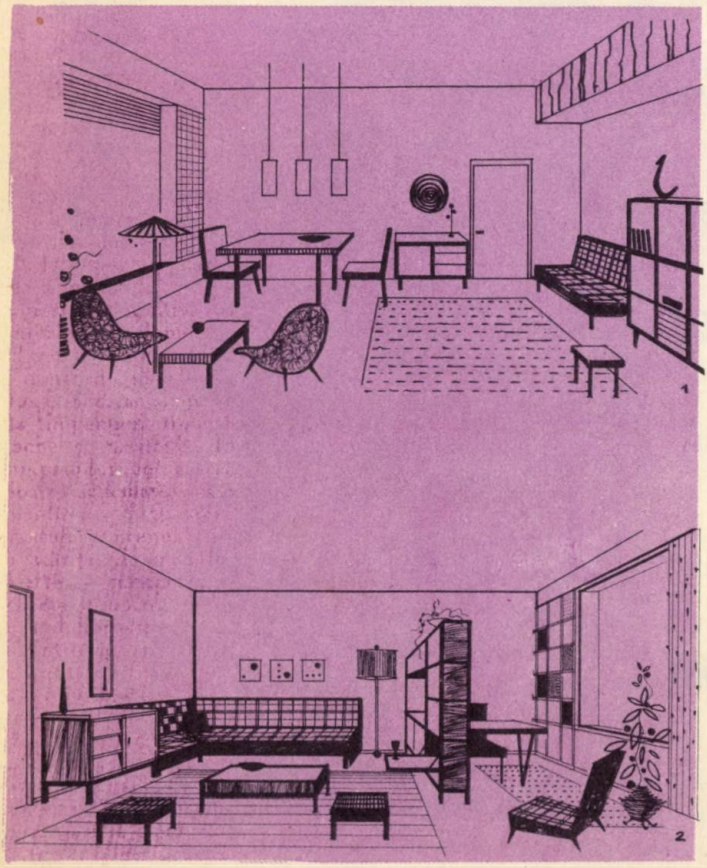

În acelaşi interior este de ajuns să aranjăm diferit aceeaşi garnitură de mobilă şi vom obţine două cadre complet diferite care satisfac în egală măsură cerinţele noastre. În camera de zi, printr-o dispunere corespunzătoare a mobilelor, asigurăm, într-un cadru plăcut, desfăşurarea tuturor activităţilor casnice care-şi au locul aici: sufrageria, colţul liniştit de lectură şi lucru sau cel vesel pentru vizite şi muzică, locul televizorului (cu posibilitatea de aranjare a întregii familii în jurul său), la nevoie chiar un loc de dormit sau un mic birou semidespărţit printr-o bibliotecă accesibilă pe ambele laturi. (desen 1 şi 2).

Din casa noastră să nu lipsească o lampă cu picior, *care prin lumina ei marchează un anumit colţ,* o plantă de interior *bogată şi veşnic proaspătă, purtătoare de optimism şi tinereţe în cămin,* o oglindă mare, *care dublează şi creează imagini nebănuite din orice unghi,* un mic obiect sculptat, *care printr-o siluetă bine luminată umple un ungher golaş,* un stelaj *pe care se desfăşoară în toată multitudinea diverse colecţii de bibelouri, ecusoane, ilustrate, plante sau orice alte mici pasiuni specifice fiecăruia,* unul sau două tablouri de valoare *sau reproduceri după marii noştri pictori ori compoziţii proprii, chiar ale copiilor. Putem alătura, în mod fericit, unei garnituri de mobilier modern, cu o linie simplă, o piesă veche de stil sau românească, care va fi pusă în valoare prin contrast.*

Interiorul nostru poate căpăta o notă aparte şi prin zugrăveală, care prin culoare şi desen, dă o notă specifică fiecărei camere (sînt de preferat culorile deschise care dau optimism şi lumină). Tot aşa, perdelele: prin desen şi natura imprimeurilor ele devin elemente marcante şi

dau atmosferă interiorului nostru.

În dormitor patul își ocupă locul dinainte determinat de obicei prin proiectare rămînînd la alegerea noastră aranjarea celorlalte elemente — noptierele, toaleta, lada de așternut, un colț intim unde putem citi sau lucra ceva acasă, la lumina unei lămpi și sub ramul înverzit al unei plante decorative. (desen nr. 3).

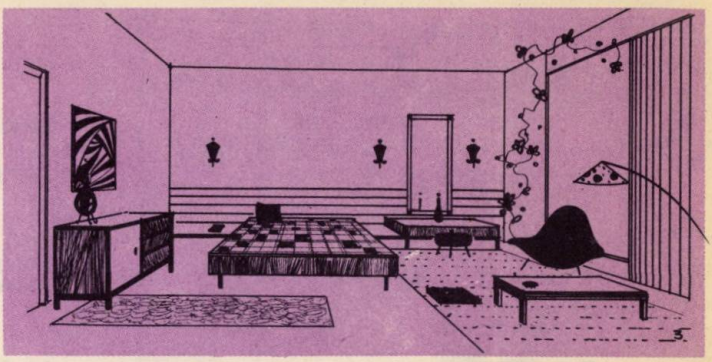

ORDINE ȘI ORGANIZARE

Aranjarea unui interior trebuie făcută în așa fel încît să ofere o armonie vizuală respectînd în același timp o anumită logică. O rînduire judicios gîndită înlesnește accesul spre locurile uzuale.

Înainte de a aranja, trebuie să clasezi; înainte de a clasa, trebuie să triezi și să arunci fără milă tot ceea ce nu mai este utilizabil. Nu vă încărcați cu lucruri inutile care «ar putea să folosească într-o zi»!

Aranjați pe cît posibil lucrurile acolo unde vor fi folosite: cîrpele de vase la bucătărie, halatele de baie în camera de baie și îmbrăcămintea de fiecare zi în camera unde aveți nevoie de ea sau în apropiere.

E bine să aveți un dulap-debara al cărui spațiu îl veți folosi cît mai rațional. Pe rafturile de sus veți pune cutii etichetate foarte citeț, în care veți aranja lucruri de care nu aveți nevoie zilnic.

Veți păstra cuverturile și păturile de rezervă în pungi din material plastic transparente și le veți aranja de asemenea pe rafturile de sus ale dulapului debara.

Îmbrăcămintea folosită numai în anumite ocazii sau în afară de sezon o veți păstra închisă în huse mari.

DULAPURI DE HAINE . . .

. . . pentru bărbați

Pe polița de sus: pălăriile și, într-o cutie suficient de mare, cămășile pentru diferite ocazii gata să fie folosite la nevoie, fiecare în parte într-o pungă de plastic sau celofan.

La dreapta: Pe umeraș obișnuite sacourile, vestele, pantalonii. Hainele care servesc rar vor fi puse în huse sau cel puțin apărate de praf cu o pînză subțire.

La stînga: rafturi. Pe primul raft: cămășile. (Aveți grijă să puneți dedesubtul teancului pe cele care vin de la spălat — veți evita astfel să fie folosite mereu aceleași). Pe al doilea raft: cămăși sport și pulovere, alături pijamale. Pe al treilea raft: batiste și lenjerie de corp (maiouri). Jos: o pătură de rezervă, un puișor de pernă.

Sertarele vor fi folosite pentru șosete, fulare, mănuși și alte obiecte mărunte.

Pe interiorul ușii din stînga: cravate, bretele sau curele.

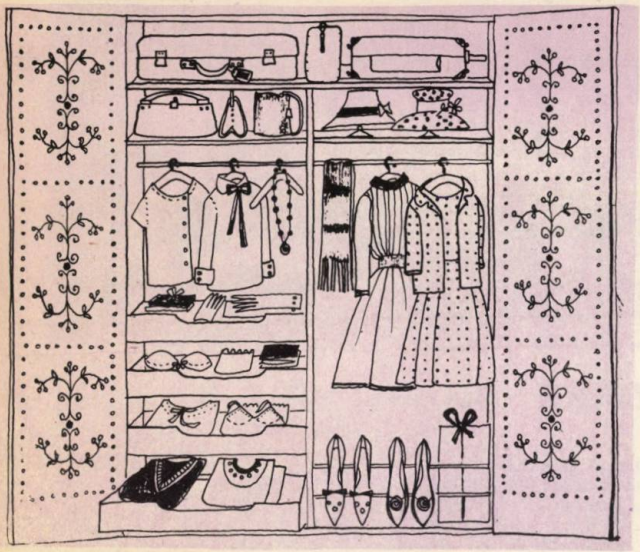

. . . pentru femei

La stînga: raftul superior pentru genți; dedesubt un spațiu de 80 cm prevăzut cu o bară pentru agățat bluze.

Sub această despărțitură o serie de sertare pentru ciorapi și mănuși, batiste; chiloți, sutiene, combinezoane; cămăși de noapte, pulovere (sertarele trebuie să fie adînci).

La dreapta:un raft pentru pălării, puse pe suporturi. Dedesubt, un spațiu de 1,70 m pentru a atîrna rochiile, mantourile, rochiile de casă, pardesiile bărbătești (dacă n-au loc în altă parte).

Jos: încălțămintea așezată pe bare.

. . . pentru copii

Și copiii trebuie să aibă, de mici, noțiuni de ordine.

Pentru aranjarea hainelor lor, inspirați-vă după cea a părinților. Dar împărțiți astfel dulapul copiilor ca fiecare să aibă raftul sau rafturile sale, de care va răspunde. O bună idee ar fi aceea de a rezerva o culoare diferită fiecărui copil (prosop, pahar de dinți, periuță de dinți, rochie de casă sau halat etc.). Veți evita astfel certurile și nemulțumirile.

Copiii trebuie să aibă, neapărat, o ladă cu jucării, despărțită în două sau în trei, vertical, sau cu sertare, în care jucăriile vor fi aranjate pe categorii și... «proprietar».

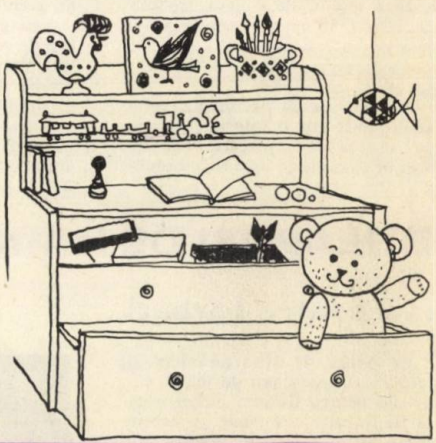

CUM PĂSTRĂM, CE PĂSTRĂM

Cheile se păstrează etichetate, agățate într-un loc anume destinat. Cheile ușilor de intrare (în bloc, în apartament) și cheile mașinii se vor păstra într-un «port clés» decorativ și vor fi ținute foarte aproape de ieșirea din casă, totdeauna în același loc.

Cheile valizelor vor fi prinse în interiorul fiecăreia. Prinse la exterior, de mînere, se pot agăța, rupe și pierde.

Uneltele mărunte pentru mici reparații (ciocan, clește etc.) se vor păstra într-un sertar sau cutie cu despărțituri, puse pe un raft (în debara) la îndemînă.

Dulapul de farmacie. La fiecare trei luni verificați conținutul. Aruncați fără milă medicamentele a căror dată de valabilitate a expirat. Consultați un farmacist dacă aveți dubii. Țineți la îndemînă termometrul, calmante, laxative, pansamente adezive, pe scurt tot ceea ce puteți avea nevoie foarte repede și mai frecvent.

Biroul. Ca să puteți organiza bine conținutul unui birou, începeți prin a tria și arde toate hîrtiile inutile. O hîrtie rînduită într-un anume loc, e mai ușor de găsit. Timpul de căutare e cu atît mai scurt cu cît a fost mai bine clasată.

CURĂȚENIA ȘI MICILE EI SECRETE

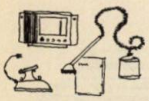

Așa cum o adevărată eleganță se caracterizează prin discreție și sobrietate, tot așa curățenia unei case nu trebuie să fie nici ea ostentativă. Nimic mai dezagreabil decît huse care ascund cu totul fotoliile, fîșii cenușii, inestetice, înguste și lungi de pînză țeapănă care apără parchetul, decît o ordine impersonală, rece, împietrită, netulburată decît în ocazii cu totul excepționale. (Nu lipsesc decît cîteva cordoane, cîteva indicații: «Nu călcați pe covor!», «Nu atingeți obiectele!» și casa devine muzeu).

Ce să mai spunem despre obiceiul celor, care în dorința de a păstra curățenia în locuință, lasă în vestibul o expoziție puțin aspectuoasă de încălțăminte.

Dacă curățenia trebuie să fie discretă, ea trebuie să fie meticuloasă (mai ales în ceea ce privește îmbrăcămintea, și nu numai în aparență: ea este baza igienei.

Munca în gospodărie e obositoare și nu tocmai plăcută. E adevărat că tehnica modernă: mașini de spălat, de călcat, mașini de cusut, aspiratoare etc. o simplifică, dar întreținerea ordinii nu este și nici nu va putea fi mecanizată vreodată. Ea depinde numai de noi și impune o disciplină în deprinderi care duce la simplificarea acestei munci cotidiene.

ÎNTREȚINEREA CASEI. De bună seamă, nu cade în sarcina gospodinei să facă o muncă pentru care se cere calificare, dar dacă la sfîrșitul iernii lipsește o țiglă din *acoperiș*, este de dorit să cheme pe cineva să o înlocuiască, dacă *streșinile* se revarsă, e semn că undeva s-au înfundat gurile de scurgere. Îngrijiți-vă să fie reparate, altfel umiditatea va pătrunde în ziduri, igrasia nu vă va ocoli. *Pereții* au pete de umezeală? Nu vă mulțumiți să o disimulați într-un fel oarecare. Aflați și remediați cauzele care o provoacă. *Pardoseala* băii sau a bucătăriei s-a deteriorat? Riscați un accident. Călcați greșit într-o spărtură, vi se agață tocul pantofului în ea. Reparați-o fără întîrziere! *Ușile și ferestrele* se umflă și putrezesc la umiditate dacă lemnul nu e protejat de vopsea. Nu economisiți o cutie de vopsea, căci mai tîrziu înlocuind un toc de fereastră vă va costa mai mult. În sezoanele reci și ploioase ungeți o dată pe lună și *fierăria*.

ÎNTREȚINEREA ORDINII ÎN CASĂ pare una dintre cele mai simple treburi gospodărești. Această aparentă simplitate se datorește poate și faptului că nimeni nu se sesizează cînd e curat în casă, ci numai dimpotrivă. Munca de curățenie care trece ușor neobservată e totuși grea și cere, pentru a fi făcută bine și rapid, o tehnică a muncii. Vă sugerăm în această privință cîteva idei:

- Începeți prin a curăța pe loc tot ce este transportabil.
- Duceți toate aceste obiecte în altă încăpere.
- Curățați apoi de sus în jos: plafonul, ferestrele, pereții, sobele sau caloriferele, mobilele fine, parchetul, tablourile și sticlele lor.
- Aduceți înapoi și puneți la locurile lor mobilele și obiectele care au fost scoase.

În fiecare zi — pentru că munca de întreținere a casei cere și o mică planificare — în funcție de numărul încăperilor, curățați amănunțit una-două din camere astfel ca fiecărei încăperi să-i vină rîndul o dată pe săptămînă.

La două zile o dată, dacă aveți saltele de lînă, întoarceți-le și puneți-le la soare.

În fiecare zi verificați și refaceți ordinea în care ați făcut curățenia săptămînală. Curățați baia (chiuveta și cada).

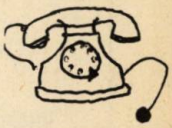

E BINE SĂ ȘTIȚI! *Cîrpele de bumbac* sînt bune pentru curățitul suprafețelor lavabile (pereți vopsiți, pardoseli de ciment, mobile vopsite). *Cîrpele de in* folosesc la curățatul ferestrelor, oglinzilor. *Cîrpele de lînă* ori țesăturile amestecate cu fibre de lînă sînt bune pentru mobila lustruită și parchet.

ÎNTREȚINEREA ÎMBRĂCĂMINTEI. Cîteva sfaturi practice pot fi de folos gospodinelor și-n privința *întreținerii îmbrăcămintei*, capitol foarte important al activității casnice. Astfel, în întreținerea costumelor e bine să fie respectate principiile:

1. Nu scoateți niciodată pantalonii înainte de a vă scoate pantofii.

2. Periați costumele cu grijă *de două ori pe lună*, insistînd la guler și întorcînd pe dos buzunarele; *o dată pe lună* degresați gulerul cu apă amoniacată (la un pahar de apă, o lingură de amoniac). Călcați pantalonii des, mai ales pe vreme umedă; folosiți pentru călcat o țesătură deasă.

Haina de blană, dacă a fost plouată, scuturați-o umedă, uscînd-o departe de o sursă de căldură. Nu puneți niciodată blănurile într-un loc umed sau prea cald. Soarele decolorează blănurile, mai ales pe cele vopsite. Puneți un mantou de blană pe un umăr rotunjit, confortabil, și pe cît e posibil la adăpost de praf și lumină, într-o husă de culoare închisă. Nu călcați niciodată dublura unei haine de blană. Nu vaporizați parfumul direct pe blană: o va decolora.

Tricotajele și țesăturile de lînă, ca să le păstrați ca noi, nu le spălați acasă; dați-le la o curățătorie chimică. Dacă totuși vreți să le spălați singură, folosiți fulgi de săpun și apă călduță. Clătiți în mai multe ape cu aceeași temperatură. În ultima apă puneți o lingură de oțet. Preferați apa de ploaie. Nu frecați niciodată săpunul de țesătură. Săpunul dacă intră în lînă, nu iese niciodată. O îmbîcsește. Puneți la uscat pe o suprafață plană între două prosoape plușate.

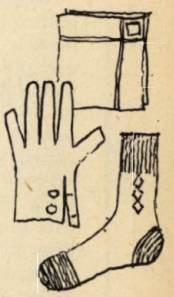

SUPORT PENTRU HAINE

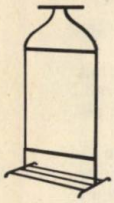

Indispensabil în camera unui bărbat. În fiecare seară, el va pune pe acest suport sacoul și pantalonul și le va găsi dimineața impecabile. Nu își va căuta pantofii și nu va uita să-și golească buzunarele în locul anume rezervat.

PENTRU ÎNCĂLȚĂMINTE

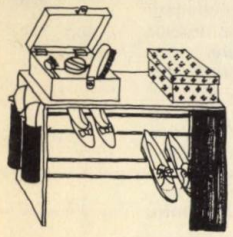

Faceți o mică mobilă pentru aranjatul încălțămintei. Se poate ușor executa din trei plăci asamblate, patru-șase bare de lemn și o mică perdea de plastic. Deasupra veți aranja cutia cu pantofi de seară (din lame de exemplu). Într-o cutie de lemn veți ține tot ceea ce vă e necesar pentru întreținerea încălțămintei. Așezați-o în baie, într-un fund de coridor sau într-o debara.

Pălăriile bărbătești, dacă sînt de fetru, periați-le în sensul firelor. Pe cele care se folosesc rar păstrați-le într-o pungă de plastic. Dacă sînt umede uscați-le pe un suport de pălării sau, în lipsă, pe o sticlă (de lapte).

Pălăriile femeilor se păstrează pe suport, acoperite cu o hîrtie de mătase. Cele de blană (naturală sau sintetică) nu se țin niciodată răsturnate pe păr.

ÎNTREȚINEREA LENJERIEI. Cu cît vor fi spălate mai des, rufele cu atît vor dura mai mult. O rufă prea murdară se uzează repede din cauză că trebuie mult frecată ca să fie curățată. Spălați regulat și de preferință la începutul săptămînii așa ca să puteți duce la bun sfîrșit și călcatul și pusul lor la loc înainte de duminică. Pentru o familie de patru persoane, e de ajuns dacă se spală o dată la două săptămîni.

Lenjeria nouă. Ca să înlăturați apretul, lăsați-o în apă foarte caldă. Agitați apa din cînd în cînd.

Înainte de a spăla:

1) Triați: puneți separat lenjeria de fiert, coloratele, rufele delicate.

2) Verificați petele. Unele nu ies la spălat: ruj de buze, fructe, rugină, mucegai, ouă, vin roșu. Scoateți-le cu produse speciale. Rugina cu antirugin (din comerț); ruj cu eter; mucegai cu perborat de sodiu sau clor pentru albituri; vin roșu — cu vin alb; fructe — cu clor; ou — cu apă rece.

3) Frecați cu săpun părțile foarte murdare.

4) Înmuiați rufele de cu seară.

5) Nu le fierbeți mai mult de o oră, se vor îngălbeni. Nu le lăsați să se răcească în apa în care au fiert, se vor face cenușii.

6) Rufele colorate se înmoaie cu un sfert de oră înainte de a fi spălate.

7) Spălați în apă caldă și spumă de săpun țesăturile din fire sintetice. Nu frecați, nu stoarceți.

8) Folosiți ca un ajutor prețios detergenții aflați în comerț. (La fiecare în parte găsiți modul de întrebuințare). Veți cruța rufele spălate și veți economisi timp, muncă și bani.

USCĂTORUL DE PERETE EXTENSIBIL

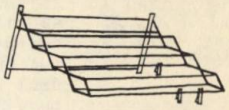

Poate fi pus într-o bucătărie, într-o sală de baie, deasupra unui radiator sau a oricărei alte surse de căldură. Se găsește în toate magazinele cu articole gospodărești. Evitați astfel întinsul sforilor sau sîrmelor, dezagreabile și incomode.

MASA DE CĂLCAT PLIANTĂ

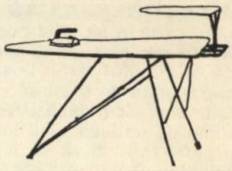

Fiind reglabilă ea rezolvă problema unei bune înălțimi necesare la călcat. E bine să știți că o femeie înaltă de 1,80 metri își va așeza masa la 0,85 m înălțime; una de 1,70 m la 0,80 m, iar dacă are 1,60 m, masa de călcat va avea 0,75 m înălțime. Confecționată din lemn, pe suport metalic, scîndura de călcat este învelită într-o husă de pînză pusă pe un strat de vatelină. E prevăzută cu suport pentru fierul de călcat.

BUCĂTĂRIA

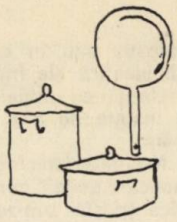

Rostești «bucătărie» și e cu neputință să nu te gîndești la clipa fugitivă a savurării bucatelor, la plăcuta destindere adusă de un prînz bun.

Totuși cîtă migală și cît timp ca să ajungi la această clipă efemeră!

«Cu rost la treabă», într-o bucătărie rațional amenajată, bine organizată, perfect întreținută, munca nu-i corvoadă.

MOBILATUL BUCĂTĂRIEI trebuie să fie simplu, practic compartimentat și ușor de curățat. Toate obiectele necesare pregătirii alimentelor vor fi depozitate înăuntrul acestui mobilier. Parada inestetică și neigienică de cratițe, tigăi, polonice, capace, linguri, de pe pereții bucătăriilor de odinioară trebuie neapărat înlăturată.

În funcție de mărimea și forma bucătăriei, alegeți mobila care ocupă cel mai puțin loc. Preferați două șiruri de dulapuri paralele (unele situate pe pardoseală și legate între ele printr-un blat, altele suspendate deasupra). Veți desfășura aceste două șiruri de dulapuri pe unul sau doi pereți ai bucătăriei, integrînd și mașina cu gaz pentru gătit. Este indispensabil ca toate lucrurile uzuale, veselă, tacîmuri, provizii zilnice, să fie așezate la îndemînă.

INDIFERENT DE MODELUL BUCĂTĂRIEI PE CARE-O VEȚI ALEGE, AVEȚI NEVOIE: de o masă sau suprafață de lucru; în funcție de mărimea bucătăriei, de două sau patru scaune; de un taburet, pe care îl veți folosi ca să ajungeți la rafturile de sus; de un dulăpior instalat sub chiuvetă, în care veți ține: la dreapta, găleata de gunoi, la stînga produse de întreținere, sticle, și dacă au loc tigăile de prăjit.

Dulăpiorul trebuie să aibă uși pînă jos, deci fără soclu fix, pentru a ușura astfel curățitul, luatul obiectelor.

Gîndiți-vă la locul unde veți pune scîndura de călcat; de asemenea, unde veți fixa mașina de tocat.

Bucătăria trebuie să aibă o lampă fixată central pe plafon

TEHNICA MODERNĂ ȘI MUNCA GOSPODINEI

Cu cît veți avea mai multe ustensile și aparate pentru gospodărie, cu atît vă veți simplifica munca. Unele din ele par azi indispensabile: de pildă

FRIGIDERUL

Pentru buna lui folosire, în sensul ajutorului pe care vi-l dă în bucătărie, iată cîteva sugestii:

- Spălați legumele, fructele, zarzavaturile și scurgeți-le bine de apă. Păstrați-le în pungi

MASĂ RULANTĂ

Mobilă practică, indispensabilă unei gospodine, pe care o scutește de acel dute-vino obositor între bucătărie și sufragerie, permițîndu-i să aibă la îndemînă farfuriile de schimb, și toate felurile de mîncare pe care le va servi. Se pot transporta cu ajutorul ei mici gustări, micul dejun, cafeaua, etc.

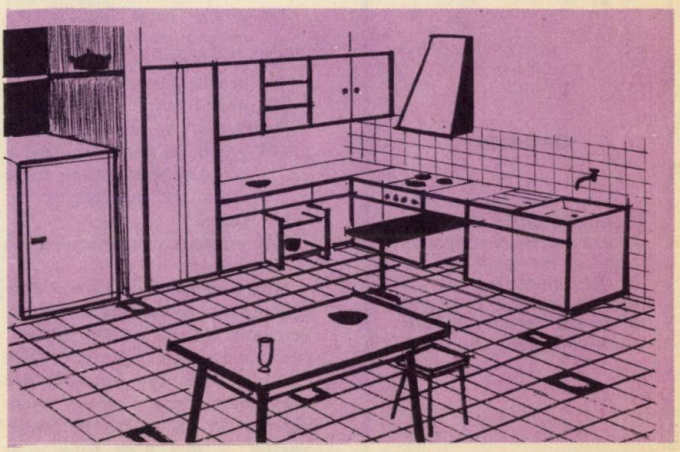

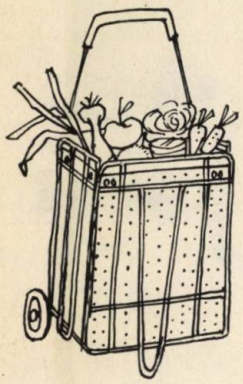

Căruciorul pentru piață

Dotat cu rotile, cu un cadru metalic, mîner pliant și sacoșă, acest sac de piață suprimă ori ce oboseală și îngăduie gospodinei să aibă în orice moment mîinile libere.

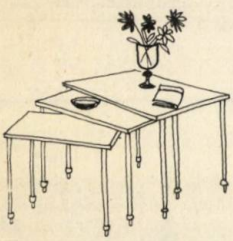

Măsuțele

Seria de mese mici care intră unele în altele. Foarte practice în zilele de primire; ele vor fi așezate în fața fiecărui grup de invitați pentru a putea pune pe ele: farfurii, pahare, scrumiere, cești de cafea etc.

de plastic sau în cutiile de masă plastică ale frigiderului.

● Ungeți cu untdelemn friptura înainte de a o înveli în celofan.

● Nu țineți în frigider alimente care degajă mirosuri puternice (pește, brînzeturi) decît dacă le puteți bine izola în celofan sau staniol.

● Fierbeți și răciți legumele pe care le veți servi salată (fasole, conopidă), și aranjați-le în cutii bine închise.

● Carnea se poate conserva patru zile, legumele o zi, fructele roșii două zile, laptele patru zile.

● Pe raftul de sub evaporator se păstrează carnea, păsările, peștele.

● În evaporator se păstrează alimentele care vrem să se congeleze, înghețate, tăvițele cu apă pentru făcut cuburi de gheață.

● Apa de băut, laptele, țuica, compoturile se păstrează în vase sau sticle bine acoperite — unele fiindcă degajă mirosuri, altele fiindcă absorb mirosurile.

ȘTIȚI SĂ CUMPĂRAȚI?

Să știi să cumperi, să știi să prepari alimentele, să combini rațional un meniu, să prevezi rezerve pentru cămară, iată numai cîteva aspecte ale muncii pe care o bună gospodină trebuie să știe s-o facă pentru ca masa de fiecare zi să aducă tuturor satisfacție, fiind în același timp și cît mai economică.

O primă întrebare pe care, în rezolvarea acestor probleme are a și-o pune o gospodină este: **ȘTIȚI SĂ CUMPĂRAȚI?** *Iată cîteva răspunsuri:*

Ca să puteți aprecia cantitatea de carne necesară pentru o masă e bine să se știe că de fiecare persoană e nevoie de un minim de:

100 grame carne tocată
110 grame carne pentru grătar sau friptură (carne fără os)
125 grame carne de friptură cu os (pulpă, cotlete)
130 grame pentru mîncări cu sos
150 grame pentru rasol
200 grame carne de pasăre.

Pentru pește se socotește astfel:
140 grame de persoană dacă e vorba de pește oceanic mare (care are mai puține deșeuri).
175 grame dacă e vorba de pește mărunt.

Pentru cumpărături vă mai dăm încă cîteva recomandări: Primăvara este sezonul cel mai potrivit pentru a cumpăra și prevedea mîncări din **ouă**. *Oul proaspăt are coaja mată, camera de aer mică, cufundat în apă se lasă pe fundul vasului. E mai greu decît unul vechi (40—50 grame).*

Mezelurile *sînt marea tentație a femeilor foarte ocupate. E adevărat că ele nu trebuie gătite, în schimb nu e recomandabil să hrăniți copiii cu mezeluri (excepție făcînd șunca).*

Legumele, *mai cu seamă cele care se consumă crude, sînt cea mai importantă sursă de vitamine. Dar atenție la cumpărat! Ele trebuie să aibă culori vii, să fie proaspete, suculente. Cumpărați-le în plin sezon, sînt mai hrănitoare.*

Fructele. *Cumpărați-le bine coapte, întregi, cu coaja neplesnită, nezbîrcită. Nu este sănătos nici igienic și, în ciuda aparențelor, nici economic să se tîrguiască fructe verzi, lovite, strivite.*

CUM SE ÎNTOCMEȘTE UN MENIU?

Alimentele se pot clasa în șase grupe principale, fiecare avînd o valoare nutritivă diferită și indispensabilă sănătății.

O bună gospodină trebuie să-și compună meniurile zilnice în funcție de aceste șase grupe, căci este indispensabil ca în fiecare zi organismul să aibă cîte una din fiecare.

Grupa I. *Produse de origină animală, bogate în elemente stimulante necesare formării osaturii. Din această grupă fac parte: carnea, peștele și ouăle.*

Grupa II. *Alimente azotate, bogate în calciu, folosind întreținerii țesuturilor: lactatele, (lapte și brînzeturi).*

Grupa III. *Grăsimile: unt, ulei, margarină, untură. Ele aduc multe*

calorii și favorizează forța de muncă. Untul este bogat în vitaminele A și D necesare creșterii. Organismul are nevoie de un gram de grăsime pe kilogram-corp. Dacă cîntăriți de pildă 55 kilograme, veți mînca 55 grame de substanțe grase. Această cantitate va trebui redusă în funcție de carnea și peștele gras consumate, de lapte, de fructele oleaginoase (nuci, alune) care vor fi consumate.

Grupa IV. *Făinoasele: pîinea, pastele făinoase, grișul, orezul și mămăliga, legumele uscate, aduc un mare număr de calorii și răspund nevoilor energetice.*

Grupa V. *Fructe și legume care se consumă crude și furnizează organismului cea mai însemnată cantitate de vitamina C, vitamina A și săruri de potasiu (portocale, fragi, căpșune, coacăze, mure, afine) ardei grași, varză, spanac, salată, păpădie, pătrunjel verde, tarhon).*

Grupa VI. *Legume și fructe care se consumă fierte (mazăre, fasole, bame, cartofi și rădăcinoase). Bogate în săruri minerale calciu și fier, vitamina A și C. Celuloza pe care o conțin este excelentă pentru o bună funcționare a intestinului.*

Cantitatea de alimente necesare zilnic variază de la om la om, în funcție de greutate și înălțime, de ocupație, vîrstă și anotimp. În general însă, meniurile zilnice se vor face astfel:

Mîncarea principală va fi făcută din alimentele grupei I — 100 grame carne — 100 grame pește, două ouă. Puteți alege între carne de vită, mezeluri, măruntaie, pește sau pasăre, un al doilea fel va conține legume uscate, făinoase.

În fiecare zi veți mînca: cel puțin o mîncare din făinoase și din legume proaspete (una la prînz cealaltă seara) și întotdeauna la începutul mesei ca să aibă efect deplin.

Mîncările principale vor fi completate cu alimente din grupa III, unt, ulei, margarină, untură, slănină.

Cînd aveți oaspeți la masă

meniul e bine să fie compus astfel:

I. *Gustări sau supă.*
II. *O mîncare de carne sau pește servită cu legume.*
III. *O salată*
IV. *Brînzeturi*
V. *Un dulce, fructe sau compot.*

MASA ȘI CÎTEVA DIN REGULILE EI

Familia risipită după diferite treburi se strînge măcar o dată pe zi în jurul mesei. E un moment de destindere, de discuții prietenești, de veselie. În jurul mesei se sărbătorește un eveniment fericit în familie — reușita la un examen, o nuntă, o naștere.

Pregătind o masă, gospodina va fi judecată nu numai după calitatea mîncărurilor oferite ci și pentru priceperea ei de a o aranja, de a o decora, pentru îndemînarea ei la servit.

O masă poate fi acoperită după împrejurări cu *o față de masă albă de damasc*, brodată cu mîna sau ornată cu dantelă, potrivită oricînd, dar mai ales în mese cu caracter festiv.

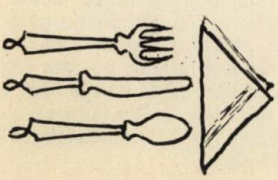

O față de masă ideală pentru familiile cu copii mici sînt fețele de masă din material plastic, cu dungi sau înflorate. Decorate cu desene din fructe, scoici, sau imagini din povești, vor amuza copiii. Ele se pot folosi și pentru masa de fiecare zi, mai ales dacă mîncăm în bucătărie, dar nu sînt indicate dacă avem oaspeți, chiar intimi.

Șeturile sînt o soluție practică și modernă de a aranja masa. Simple dreptunghiuri dintr-o țesătură oarecare așezate sub fiecare tacîm, ele lasă neacoperit restul din lemnul mobilei. Din material plastic vor fi folosite pentru masa de fiecare zi; din rafie vor fi folosite într-un cadru rustic sau în grădină; din organdi, din lino de olandă (există în comerț foarte frumoase brodate în stil românesc) pentru o masă la care primim prietenii.

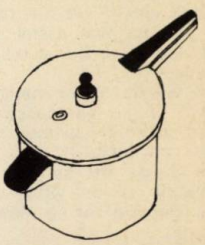

Oala de fiert sub presiune

Cu o flacără mică veți reuși să pregătiți repede două feluri de mîncare deodată, economisind timp și combustibil. Puteți fierbe în bain-marie sau în vapori, încălzi mîncarea fără să fie nevoie sa o supravegheați. Nu riscați să se prindă nimic de fundul cratiței. Ușor de întreținut căci nu se afumă. Un mod de întrebuințare livrat cu oala vă va indica felul în care trebuie să o folosiți.

Prăjitor electric de pîine

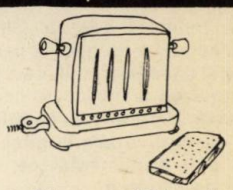

- *Pîinea prăjită este ușor de digerat de aceea se recomandă în cazul unor afecțiuni ale aparatului digestiv.*
- *Celor ce doresc să nu se îngrașe li se recomandă pîine prăjită, numai fiindcă astfel pregătită se mănîncă mai puțin decît cea proaspătă. Atenție deci la cantitate!*
- *Pentru prăjit tăiați felii subțiri. Trebuie trei-patru minute ca să obțineți o felie perfect rumenită.*
- *Un prăjitor de pîine nu cere practic nici un fel de întreținere. E suficient să-l scuturați de firimituri. Consumul de curent este minim.*

LA MASĂ E BINE SĂ ȘTIM CĂ invitații iau loc după ce s-a așezat gazda. Dacă mai are preparative de ultim minut, gazda va lua totuși loc ca să îngăduie astfel și celorlalți s-o facă. Se va ridica după aceea.

- Gazda nu va insista ca invitații să se servească a doua oară. În nici un caz nu îi va servi cu forța.
- Sarea nu se servește cu degetele ci cu vîrful cuțitului.
- Peștele nu se mănîncă cu cuțitul.
- Supiera nu se pune la masă decît cînd sînt numai ai casei.
- Friptura se servește întreagă, cu atîtea felii tăiate cîți invitați aveți.
- Ridichile se mănîncă cu mîna.
- Numai în intimitate se înclină farfuria ca să iei ultima lingură de supă.
- O felie de pîine se rupe cu degetele, nu se taie cu cuțitul și nici nu se mușcă din ea.
- Veți pune întotdeauna o carafă cu apă pe masa dar nu veți oferi. Invitații se vor servi singuri.

*

Marcînd fiecare tacîm așezați o ramură de frunze. De recomandat mai ales toamna cînd frunzele au culori diferite (ruginii, galbene, verzi etc.).

*

În cel mai mare dintre cele trei pahare pe care le puneți dinaintea fiecărui invitat și anume în paharul de apă așezați un buchet de flori multicolore.

GAZDE ȘI INVITAȚI

MUSAFIRI PE NEAȘTEPTATE

Se întîmplă adesea. Sînteți gata cu toate pregătirile pentru prînz și sună telefonul. Vă anunță soțul că a invitat pe cineva la masă. E prea tîrziu să schimbați meniul. Ouăle și gustările reci sînt suplimentul cel mai ușor de adăugat.

Nu aveți decît o jumătate de oră înainte de sosirea oaspetelui. Bucățile de grătar au fost socotite cu exactitate numai pentru ai casei. Nu e nimic. Tăiați în două fiecare bucată. Sporiți cantitatea garniturii. Dacă sînteți îndemînatică aveți timp să faceți un pireu de cartofi. Dacă nu, desfaceți o cutie de conserve (fasole, mazăre). Înfierbîntați-o, opăriți-o cu unt, va fi excelentă!

O friptură la tavă va fi sporită în același fel.

Cîteva gustări rapide

Calde — Ochiuri românești cu mămăliguță.

— Orice fel de omletă (simplă, cu brînză, cu mărar, cu slăninuță, cu alte verdețuri).

Reci: sardele, ton, salată de legume.

Cîteva deserturi rapide

— Salată de fructe
— Clătite cu dulceață
— Compot (conserve).

Invitatul nu e prea grăbit iar dumneavoastră aveți prea puține sardele? Faceți-le pastă. Fierbeți ouă tari, răciți-le, cojiți-le, tăiați-le în două, scoateți gălbenușurile; adăugați-le pastei de sardele, umpleți jumătățile de albuș.

Aveți prea puțin pește prăjit? Scoateți aripioarele, pielea, capul, tăiați-l bucăți, amestecați-l cu orez fiert opărit cu unt (două linguri de persoană). Faceți o salată copioasă. Veți servi o masă onorabilă

Primiți pe intimii casei într-o ținută obișnuită. O coafură îngrijită, o bluză proaspătă sau un pulover.

La masă puteți utiliza seturi, dar mai deosebite decît cele de toată ziua.

Aperitivele (băuturi) vor fi pregătite dinainte pe un platou și vor fi servite în camera de zi (țuică, vermut, whisky — dacă preferați — vin roșu).

Meniul va începe cu o gustare caldă, urmată de carne rece și o salată. De exemplu: ochiuri fierte în apă cu sos de smîntînă și brînză rasă, friptură rece de pui și salată verde.

Două feluri de brînză, un singur fel de vin. Un desert obișnuit. Ajutorul dumneavoastră va fi masa rulantă, pe care veți aduce totul de la sos la desert ca să puteți rămîne la masă cu oaspeții. Serviți cafeaua în camera de zi.

OASPEȚI GĂZDUIȚI PE CÎTEVA ZILE

DACĂ SÎNTEȚI GAZDE nu trebuie să vă pierdeți cu firea. Sînt puține casele care pot pune la dispoziția oaspeților o cameră separată rezervată anume acestui scop. De obicei se cedează camera unui copil, un birou.

În oricare din ele i-ați găzdui, le veți oferi: paturi proaspăt înfățate, un raft sau două în dulap, cîteva umerașe goale.

Veți face totul ca să se simtă bine. Un vas cu flori proaspete în camera în care vor sta, o scrumieră la îndemînă. Un prosop curat la baie, un săpun nou, un colț unde își vor pune lucrurile de toaletă, un cîrlig de cuier liber să-și pună halatele. Vă veți îngriji ca chiuveta, baia etc. să fie riguros curate.

Dacă călătoresc cu mașina și nu știți exact ora sosirii, pregătiți mîncăruri care pot aștepta sau pot fi încălzite. Dacă vin cu trenul vor fi așteptați la gară. Dacă nu de ambii soți, măcar de bărbat.

Indiferent de ora sosirii trebuie să le oferiți ceva: vara o băutură răcoritoare, iarna una fierbinte — o prăjitură sau o gustare.

Seara, la despărțire, aflați ce preferă pentru micul dejun, și ca să nu-i obligați «să facă ca dumneavoastră», spuneți-le că în ceea ce vă privește nu aveți preferințe. În timpul vizitei, înlesniți-le pe cît posibil întreținerea încălțămintei și îmbrăcămintei (nu e necesar s-o faceți dumneavoastră).

Aranjați-vă să fiți cît mai disponibili. Amînați spălatul rufelor, curățenia generală a casei, reparații de croitorie etc.

Interesați-vă de preferințele oaspeților dumneavoastră nu numai în ceea ce privește mîncarea, ci și în ceea ce privește posibilitățile de a se distra. Dacă sînt iubitori de muzică, oferiți-le posibilitatea să meargă la un concert; la fel dacă sînt amatori de teatru, de cinematograf). Dacă locuiți într-o regiune pitorească organizați un pik-nic etc.

În ziua plecării pregătiți-le un mic pachet cu provizii de luat pe drum. Adăugați flori și fructe din curtea dumneavoastră dacă stați la țară sau aveți curte și grădină.

DACĂ SÎNTEȚI OASPEȚI

Nu acceptați o invitație de lungă durată decît dacă sînteți siguri că nu incomodați. Anunțați din timp ziua și ora sosirii. Cînd sînteți întrebați «ce preferați la micul dejun și la masă» puneți și dumneavoastră o întrebare: La ce oră obișnuiesc gazdele să mănînce.

Conformați-vă obiceiurilor casei. Luați o rochie de casă frumoasă. Nu aduceți cu dumneavoastră și copii decît dacă gazda e o bună prietenă și insistă.

Nu uitați să aduceți gazdei un mic dar (o sticlă cu băutură, un coș cu fructe, o prăjitură bună). În semn de mulțumire puteți trimite la întoarcere flori sau bomboane.

Fiți punctuali la prînz. Nu întîrziați, dimpotrivă veniți mai devreme și ajutați gazdei.

Dacă petreceți o noapte rea, nu vă plîngeți prietenilor dumneavoastră. Dacă e vară, sînteți la țară și faceți băi de soare nu vă instalați în cel mai bun șezlong, mai ales dacă e acolo o persoană mai în vîrstă.

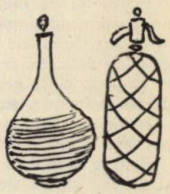

PANICĂ LA REVELION... Au aflat că fiecare trebuie să-și plătească partea

REVELION CU COTĂ PARTE

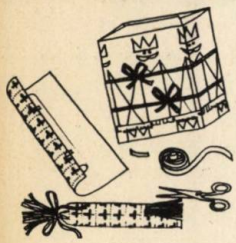

Se obișnuiește din ce în ce mai mult ca prietenii intimi să se reunească pentru revelion plătindu-și fiecare cota.

Organizarea unui astfel de revelion e bine s-o încredințați stăpînei casei unde vă veți petrece seara. Dacă e vorba de un menaj de tineri, trebuie să vă gîndiți să avansați din timp banii gazdei, care se va îngriji să prevadă în cheltuieli în afară de flori, decorarea casei, un brad, eventual o sumă pentru cineva care va ajuta a doua zi la spălatul vaselor și curățenia apartamentului. Organizatoarea va calcula suma totală și cota care revine fiecăruia, va stabili meniul și va cumpăra din vreme, cu ajutorul participanților, tot ceea ce se conservă: băuturi, cafea, lichior, zahăr, unt. (E bine să se meargă după cumpărături la ora cînd se deschid magazinele, veți evita astfel aglomerația și vă veți cruța de o oboseală în plus).

Gazda nu trebuie să ezite să ceară ajutorul prietenilor ei pentru organizarea petrecerii.

Va alege printre ei «o decoratoare» care să ajute la împodobitul casei. Decorarea casei trebuie improvizată din lucruri necostisitoare. Un brad, dacă este spațiu suficient, dacă nu, improvizați unul din carton colorat, pe care îl veți fixa pe un perete și îl veți împodobi cu beteală, becuri colorate, globuri mici. Nu e nevoie de prea multe podoabe. Un efect deosebit se poate obține prin iluminat. Mai multe lămpi sînt de preferat unei singure lustre cu lumina puternică. Se creează o ambianță mai agreabilă. Luminările sînt moderne, dar în petrecerile de tineret, mai ales dacă se dansează sînt periculoase. Preferați lampioanele cu becuri slabe. Deasupra bufetului e neapărat necesară o lumină bună.

Tot dintre invitați alegeți-vă o «decoratoare» care să vă ajute la făcut sandviciurile în după-amiaza de revelion.

«Un atlet» va ajuta gazdei la mutatul mobilelor, pentru crearea spațiului necesar dansului, bufetului etc.

«Un iubitor de muzică» (nu de dans) va avea grijă de magnetofon sau pik-up.

«Un sobru» va ajuta la servit băuturile.

Paharele, ca să vă scutiți de grija de a fi mereu înlocuite, vor purta semne distinctive (din care se găsesc în comerț) sau vor fi numerotate cu lac de unghii. (Se curăță apoi cu acetonă).

Pentru un revelion cu cotă parte preferați bufetul rece. Cea mai mare parte din preparate e bine să fie comandate. Torturile în orice caz. Preparatele din aluat franțuzesc, de asemenea. Friptura de porc va fi cumpărată cu o zi-două înainte de la un magazin alimentar.

Cînd faceți meniul prevedeți în mod special lucruri care nu trebuie mîncate cu cuțitul și furculița.

CUM OFERIȚI UN CADOU

Orice fel de cadou, prețios sau ieftin este mărturia unui simțămînt. «Felul cum dăruiești — spune Corneille — valorează mai mult decît ceea ce dai». Evident, Corneille nu se gîndea la ambalaj ci la gest, dar cine nu știe cît de plăcut impresionează un pachet frumos!

Iată cîteva idei pentru a vă prezenta darurile pe care le veți oferi de Anul nou.

Pentru cadourile pe care le veți face copiilor și pentru jucării alegeți hîrtii în culori vii (celofan roșu, verde) sau hîrtii cu desene vesele (păstrați ambalajele de la magazinele de unde ați cumpărat darul).

Pentru cei mari, folosiți hîrtii cu o culoare de fond întunecată (păstrați de asemenea pungile sau ambalajul magazinelor).

Fixați colțurile pachetelor mai voluminoase cu o bandă de scotch invizibilă; va fi mai estetic.

Șifonați puțin hîrtia de celofan înainte de folosire: va face jocuri agreabile de lumină.

Cînd folosiți panglici la legat puneți-le pe marginea pachetului și nu pe mijloc: efectul va fi mai deosebit; legați cu o fîșie de celofan transparent un pachet ambalat într-o hîrtie foarte decorativă, altfel ar fi prea mult; folosiți panglici de culori diferite pentru același pachet. Împodobiți pachetul cu o floare, cu un glob și o ramură de brad; profitați de o fundă imprimată pe ambalaj pentru a face una veritabilă deasupra.

BUGETUL FAMILIEI

A stabili cum trebuie cheltuiți banii unei familii e o sarcină grea. Fără îndoială, femeia poate să-și asume răspunderea de-a ține «conturile» zilnice dar soții trebuie să decidă împreună asupra cheltuielilor deosebite și a economiilor ce urmează să le realizeze. Responsabilitățile fiind împărțite, sarcina e mai ușoară, îi apropie pe soți într-un efort comun spre realizarea unui scop propus.

În funcție de cîștigul mediu realizat gospodina va prevedea anume sume pentru principale nevoi: hrană, chirie și întreținere, îmbrăcăminte, sănătate, concedii etc.

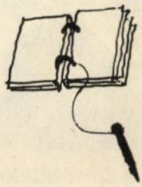

O METODĂ SIMPLĂ ȘI EFICACE

Iată ce vă propunem. Procurați-vă un număr de plicuri egal fiecărei categorii de cheltuieli care intră în prevederile dumneavoastră. Specificați pe plic suma și scopul căreia îi e destinată. De exemplu: chirie 80 lei, întreținere 105 lei, telefon 60 lei, radio și televizor 75 lei, lumina 30 lei etc.

Pentru cheltuielile cu sumă fixă, specificați și data la care trebuie achitate (telefon 60 lei la 18 ale lunii). Sub nici un pretext nu luați dintr-un plic ca să completați pe altul.

Un plic suplimentar va grupa la sfîrșitul fiecărei luni economiile realizate. Aceste plicuri vor fi ținute într-un plic mare de hîrtie rezistentă, sau într-o mapă, și vor fi așezate într-un sertar pe care îl vom închide cu cheia. Este însă preferabil ca economiile realizate la sfîrșitul lunii să fie depuse la C.E.C. Este mai sigur și, în plus, veți beneficia de diferitele avantaje acordate depunătorilor.

Țineți socotelile la zi căci se știe că banii dispar mult mai repede cînd nu ții zilnic evidența cheltuielilor. Simplul fapt că notezi, frînează și îndeamnă la gîndire.

Sînt necesare două agende:

o agendă zilnică în sertarul bucătăriei, o alta lunară în birou.

Pe agenda zilnică. *Notați în amănunt tot ceea ce ați cheltuit în timpul zilei. Împărțiți pagina în două. Prima jumătate, casa, hrana. A doua jumătate restul.*

Pe agenda lunară. *La sfîrșitul fiecărei luni faceți socotelile pe rubrici. Comparați suma prevăzută cu cea cheltuită. Cu încetul veți vedea limpede unde ați greșit, ce ați risipit, unde n-ați fost suficient de prevăzători, unde ați prevăzut prea mult, ce economii puteți realiza.*

Echilibrul bugetului familiei va fi astfel stabilit și familia va fi la adăpost de tentații riscante dar și de surprize neplăcute.

BANII DE BUZUNAR *pentru copii au preocupat întotdeauna pe mame. Cît trebuie prevăzut? Cînd și cum să-i dea? La ce vîrstă să înceapă?*

De la 8 ani: *o sumă mică, săptămînal, de care copilul va dispune cum va voi; el va însemna micile sale cheltuieli într-un carnet. Veți discuta apoi împreună dacă au fost sau nu bine cheltuiți.*

De la 12 ani: *măriți suma, dați-o o dată la 15 zile, veți crește astfel și posibilitatea copilului de a face cumpărături mai însemnate, va crește și responsabilitatea sa și simțul său de prevedere.*

De la 15 ani sau 16 ani *copilul trebuie să aibă venitul său pe care să și-l administreze singur. Dacă a cheltuit totul în primele zile, nu vă lăsați înduioșată, lecția aceasta îi va servi la chibzuitul banilor.*

CUM SĂ FACEM ECONOMII

În primul rînd învățați să cumpărați. În ceea ce privește hrana, e bine să știți, de pildă, că dacă mergeți în piață dimineața devreme, veți avea o posibilitate mai mare de alegere, dar spre prînz prețurile scad simțitor.

Marile magazine alimentare prezintă avantajul unei mari varietăți de produse de calitate, dar atenție, — tentația e mai mare decît într-un magazin obișnuit.

Nu cumpărați trufandale. Sînt și mai scumpe și mai puțin hrănitoare decît în plin sezon.

Nu cumpărați mai mult decît vă este necesar, mai ales alimente perisabile.

Păstrați apa în care au fiert pastele făinoase sau orezul. Veți putea apreta cu ea lenjeria.

Nu cumpărați săpunul de rufe, în ziua cînd aveți nevoie de el. Știți desigur că se consumă cu atît mai puțin, cu cît e mai uscat.

Înainte de a folosi lenjeria nouă, muiați-o 24 de ore în apă rece în care ați adăugat sare grunjoasă (doi pumni la cinci litri de apă). Clătiți-le, le veți prelungi astfel durata. Procedeul acesta împiedică fibrele să se taie.

Ca să vă protejați coafura și, în același timp, să economisiți banii cu un nou mis-en-plis, nu scoateți și nici nu îmbrăcați niciodată rochia fără să vă înfășurați capul și fața cu un pătrat mare de voal.

Nu aruncați jumătățile de lămîie, de la care ați folosit sucul. Frecați-vă cu ele mîinile, după ce le-ați spălat. Vor înlătura orice pată lăsată de legume.

Pentru a economisi pasta de dinți, nu apăsați pe mijlocul tubului, ci pe baza lui și rulați partea care s-a golit. Numai așa veți putea folosi toată cantitatea de pastă din el.

CÎTEVA MICI SFATURI

● Nu deschideți niciodată pînă la refuz robinetul de la mașina de gaz. Flacăra care depășește fundul oalei, cheltuiește un gaz care nu folosește la nimic.

● Partea roșie a flăcării nu încălzește. Potriviți flacăra ca să obțineți una albastră.

● Puneți oala pe arzător înainte de a-l aprinde (ai de multe ori tendința să aprinzi arzătorul cînd încă oala nu e gata să fie așezată pe foc).

Un chibrit costă mai puțin decît gazul care arde în gol.

ALTE FORME DE ECONOMIE

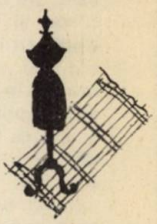

Nu este ușor să fii gospodină și să te ocupi în același timp de croitorie, de tricotaj etc., îndeletniciri care cer timp, răbdare și migală. Totuși sînt foarte multe femeile care au învățat să-și facă singure o rochie (fie ea chiar numai de casă), să coasă pentru copii, să tricoteze un pulover, să înlocuiască manșetele și gulerele unei cămăși bărbătești; sînt lucruri mărunte dar tot atîtea forme de a economisi.

Tot economie înseamnă să știi uneori să te coafezi singură; să știi să-ți repari singură un fier de călcat căreia i s-a ars rezistența; să înlocuiești o siguranță arsă la un tablou electric. (Cu grije însă: gospodina trebuie să fie într-adevăr îndemînatecă și să cunoască cîteva principii de bază ale electricității.)

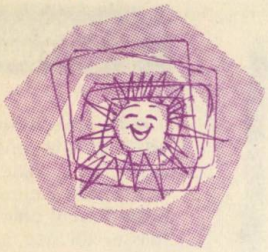

DE DIMINEAȚA...

Multiplele preocupări ale unei femei îndreptățesc desigur preocuparea ei de loc minoră de a-și asigura zilnic o ținută vestimentară cît mai plăcută, cît mai potrivită orei și ocaziei în care o afișează.

Fără excesivă cochetărie, putem afirma că ținuta vestimentară a unei femei suferă numeroase și importante modificări în cursul unei zile, indiferent dacă femeia lucrează într-o întreprindere sau instituție sau e gospodină și-și petrece cea mai mare parte a zilei acasă.

De dimineață, **orice femeie are nevoie de un capot sau o rochie de casă, fie că le poartă pînă pleacă la birou și le reia cînd se întoarce, după amiaza, fie că are nevoie de ele mai multe ore, pînă ce termină treaba în casă și prepararea mîncării. Capotul simplu, de preferință scurt, ca să nu vă împiedice în mișcări, cu mînecă scurtă sau lungă dar mai strînsă pe braț ca să nu agățați lucrurile de diferite forme va fi completat cu un șorț care să-l ferească de praf, de eventualele pete de mîncare. Părul strîns într-o băsmăluță sau o bandă din același material cu capotul întregește o ținută care, în ciuda destinației sale prozaice, nu trebuie să fie lipsită de cochetărie. În cazul unor treburi mai complicate cum sînt curățirea băii sau spălarea unor rufe, vă sfătuim să înlocuiți șorțul obișnuit cu unul din material plastic.**

Multe femei preferă să facă toată treaba îmbrăcate în pantaloni lungi și bluză. E foarte practic. În acest caz, pantalonul de fiecare zi e bine să fie destul de lejer pentru a vă înlesni mișcările și într-o culoare nu prea deschisă. Și în acest caz, șorțul, în special cel care are formă de tunică trei sferturi, este de nelipsit.

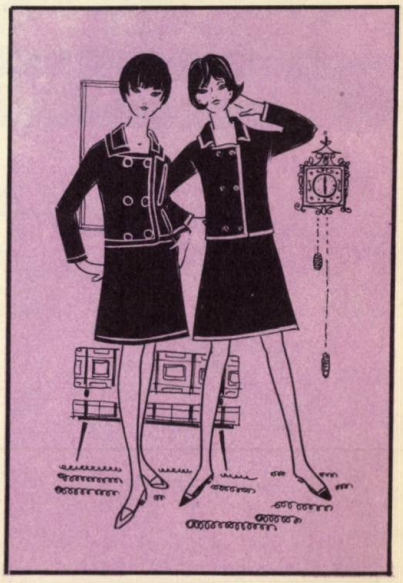

... PÎNĂ SEARA

Femeile care rămîn acasă și se duc după cumpărături au nevoie și de o rochiță de dimineață pe care, după anotimp, o poartă simplă sau sub pardesiu si pa!ton.

Se apropie ora prînzului, **ați terminat treaba sau vă întoarceți de la serviciu. În acest din urmă caz, nu vă apucați niciodată de prepararea mesei îmbrăcată în lucrurile cu care ați venit de pe stradă. Capotul sau pantalonul și bluza vă stau la dispoziție. Să știți însă că nici șorțul nu e binevenit cînd stați la masă. Îl reluați după ce ați terminat masa, pentru treburile ce vă rămîn de făcut.**

După amiaza, **după ce ați pus la punct treburile gospodărești și vă pregătiți să primiți oaspeți, vă schimbați iarăși ținuta. Aveți nevoie de o rochie de casă mai elegantă sau pur și simplu o fustă sau un pantalon și bluză. Dacă ieșiți în oraș, o rochie de după amiază, mai ales un taior, vă ajută să fiți bine îmbrăcată.**

Pentru seară, **fie că mergeți la un restaurant, la teatru sau într-o vizită, ținuta e deosebită. Rochia sau taiorul trebuie să fie mai elegante, mai decoltate, purtate cu pantofi, mănuși și poșetă asortate și de obicei cu pălărie.**

În sfîrșit, noaptea, ați ajuns acasă. S-a terminat încă o zi pe care dumneavoastră o încheiați cu ținuta de noapte, cămașa de noapte sau pijamaua, care trebuie să fie comode, nu cochete.

De dimineața pînă seara, v-ați schimbat de cîteva ori ținuta vestimentară și ați făcut acest lucru nu din cochetărie ci răspunzînd unei necesități impusă de preocupările și cerințele unei femei din zilele noastre.

UMOR STRĂIN

— Ăsta-i puiul la frigare! Mulțumește pisicii tale îndrăgite și... poftă bună

— Maria, dacă vrei să mănînc oul, dă afară blestemata de găină.

...Și-a găsit un interlocutor

DE REVELION

Între gazde: Am crezut că îi cunoști tu!...

— A telefonat nevastă-sa, ca să-i amintească să aducă acasă puțin ficat pentru prînz...

De vreme ce am ales calea unei discuții imaginare cu un personaj imaginar, nu ne rămîne decît să încercăm o prezentare a interlocutoarei noastre. Ce știm despre ea? Mai greu de răspuns la această întrebare întrucît o cunoaștem mai mult prin manifestările sale, într-o ocazie sau alta, cunoaștem mai bine, mult mai bine finalizarea părerilor, sugestiilor sale prin

intermediul altora, decît formularea în primă audiție. Fără a avea pretenția să emitem niște păreri care să nu admită nici umbra unor contraziceri, trebuie să spunem că ne închipuim personajul nostru — «Moda», cu literă mare — ca pe o ființă dotată cu o complexitate de calități și defecte. Inteligentă, cu mult gust și personalitate, dar și cu o reală predilecție pentru excentricitate, calitate pe care o punem pe seama preocupării sale pentru originalitate, Moda este exigentă, severă, dar și ușor influențabilă, capricioasă; este pretențioasă și rafinată dar nu totdeauna obiectivă atunci cînd e vorba de surse de inspirație sau de lansarea unui anumit stil, unei anumite linii. Complexitatea acestor trăsături nu scade nimic însă din atractivitatea și interesul față de persoana sa.

Interlocutoarea noastră este, sperăm, prezentată prin cîteva trăsături esențiale. Despre înfățișarea ei fizică să nu ne întrebați, deoarece vrem să lăsăm aceasta în seama imaginației fiecăruia. Dacă noi am declara că ne-o închipuim ca pe o femeie frumoasă, cu o siluetă impecabilă și elegant îmbrăcată, am fi probabil acuzați de lipsă de fantezie. După cum, dacă am spune că, în ciuda tuturor așteptărilor, Moda e personificată în discuția noastră printr-o femeie cu părul alb, cu ochelari, simplu îmbrăcată și cu centimetrul după gît, am fi bănuiți de încercarea de a fi originali cu orice preț. Așa că facem credit imaginației dumneavoastră.

Abordarea interlocutoarei noastre nu este ușoară. Pare plictisită și aerul de oboseală pe care-l arborează la început nu se risipește decît pe măsură ce discuția noastră devine mai înfierbîntată.

— Se poate vorbi despre anotimpuri ale modei? întrebăm.

— Fără nici o rezervă, ne răspunde dînsa cam morocănoasă. Nu e prima oară cînd îmi spun părerea despre această problemă, dar sper de fiecare dată că mă voi face mai bine auzită. Anotimpurile modei nu corespund celor pe care le-am învățat la școală. De obicei, ele le anticipează pe acestea, ceea ce, să recunoaștem, nu prea se întîmplă totdeauna la noi. Iar mă repet, dar n-am ce face. Mă voi repeta pînă ce într-adevăr această caracteristică a anotimpurilor modei se va concretiza în prezența țesăturilor și confecțiilor unui sezon, cu mult înainte ca el să corespundă datelor calendaristice.

— Ne vorbiți despre anticipări și asta e și dorința noastră. Să anticipăm deci ceva din secretele modei pentru 1967...

— Aș răspunde la această întrebare încercînd să dau o definiție a modei.

— Cu alte cuvinte, a propriei dumneavoastră persoane.

— E adevărat că voi părea lipsită de modestie, totuși aș vrea să subliniez că moda e definită ca expresie a unui gust al momentului. Reprezentînd o oglindă a actualității, moda poartă deci în sine, chiar din ziua nașterii, germenele distrugerii sale. Cu alte cuvinte, o dată creată, moda s-a și... demodat.

Revenind la linia modei viitoare pot spune că nu va releva chiar noutăți. Ceea ce s-a cîștigat în simplitate și feminitate în ultimii ani va fi păstrat, cu unele excepții ce mi se par, de altfel, foarte fericite. Tendințele deja vizibile spre un stil mai feminin se va accentua. Cel puțin, așa preconizez eu. S-ar putea ca în cursul anului, fantezia creatorilor din diferite țări ale lumii să descopere amănunte care să imprime un adevărat stil nou în modă. Dar ceea ce e clasic și deci simplu, rămîne baza tuturor acestor schimbări.

— Așa s-a întîmplat cu stilul Courrèges, cu moda de inspirație geometrică...

— Da, dar silueta lansată de acest stil, chiar dacă se va menține, va trebui neapărat completată, oricît de mult ar considera unii că ea corespunde genului de femeie modernă, dornică să-și păstreze cît mai multă vreme tinerețea. Există alte surse de inspirație, care vor aduce noutăți în colorit, în linie, în amănunte.

— Deci preconizați un stil prin excelență feminin cu toate amănuntele de cochetărie care au existat și care probabil vor fi reînnoite. De pildă, socotiți că rochiile, mantourile vor cîștiga în amploare?

— Nu asta va fi caracteristica lor în general, dar unele vor demonstra destul de clar această tendință, existentă de altfel în acest an în creațiile unor case de modă pariziene. Și am credința că multe femei o vor adopta cu plăcere. Apoi, socotesc că e nevoie și de o diversiune în linia dreaptă impusă pînă acum.

— Credeți că rochiile se vor mai scurta?

Interlocutoarea noastră ne privește surprinsă și amuzată. Zîmbetul ei ne încurajează iar discuția devine mai destinsă, mai agreabilă.

— Mi se pare imposibil să mai tăiem un centimetru, doi, din lungimea rochiilor. După părerea mea ar trebui adăugați ceva centimetri. Dar moda rochiilor scurte nu va abdica așa de repede. Are prea multe adepte. Totuși, nu vom exagera pe această linie în 1967.

— Pe ce va cădea accentul principal?

— E o întrebare pretențioasă, ne destăinuie Moda. Vreți să fac niște anticipări care mă angajează prea mult. Vă pot spune numai că linia evazată și cea dreaptă vor rămîne stăpîne iar amănuntele, în special în privința garniturilor din materiale în culori contrastante materialului, rochiei sau bluzei vor fi la mare preț. La fel, mărgelele și alte garnituri lucitoare.

— Vom purta numai pantofi plați?

— Nu, dar vom purta cu predilecție pantofi cu tocuri joase și mai groase. Mi se pare o tendință foarte sănătoasă.

— Și credeți că vom fi mai cochete ca în 1966?

— Nu pot decît să doresc acest lucru, ne răspunde Moda, rîzînd. Ba, chiar cred că veți fi mai cochete în 1967. Numai că părerea aceasta ține seama de ceea ce Moda oferă femeilor. De felul în care ele vor adopta moda din 1967, nu mai pot răspunde eu. Există peste timp, cîțiva factori imuabili, care asigură veșmîntului omenesc o permanență scutindu-l de capriciile modei. E vorba de bunul gust, de armonia, discernămîntul în alegere ale fiecăruia. În consecință, răspunsul mă depășește... Și, în ciuda bunei dispoziții de care interlocutoarea noastră dă dovadă spre sfîrșitul discuției, nu mai putem obține nici un răspuns. Moda își ia rămas bun și dispare discret în culisele imaginației noastre.

Lucia MANOLESCU

Desenele de modă din paginile următoare au fost realizate de **Tanți PFENNINGS**

****

Rochii 1967 Rochii

Combinațiile alb-negru rămîn, prin distincția și eleganța lor, la modă. Pepitul sau desenele mici de forme geometrice pot fi folosite cu succes pentru confecționarea unor rochii, pardesiuri cu garnituri în una din culorile combinate. Asortarea se extinde, de altfel, la poșetă și pantofi, care pot fi garnisiți cu materialul rochiei, pardesiului sau fustei.

Bluze

Bluzele, atît de practice pentru ţinuta noastră de fiecare zi, pot fi foarte variate ca modele, datorită garniturilor (tighele, borduri cu materiale în culori contrastante faţă de culoarea bluzei, jabouri etc.).

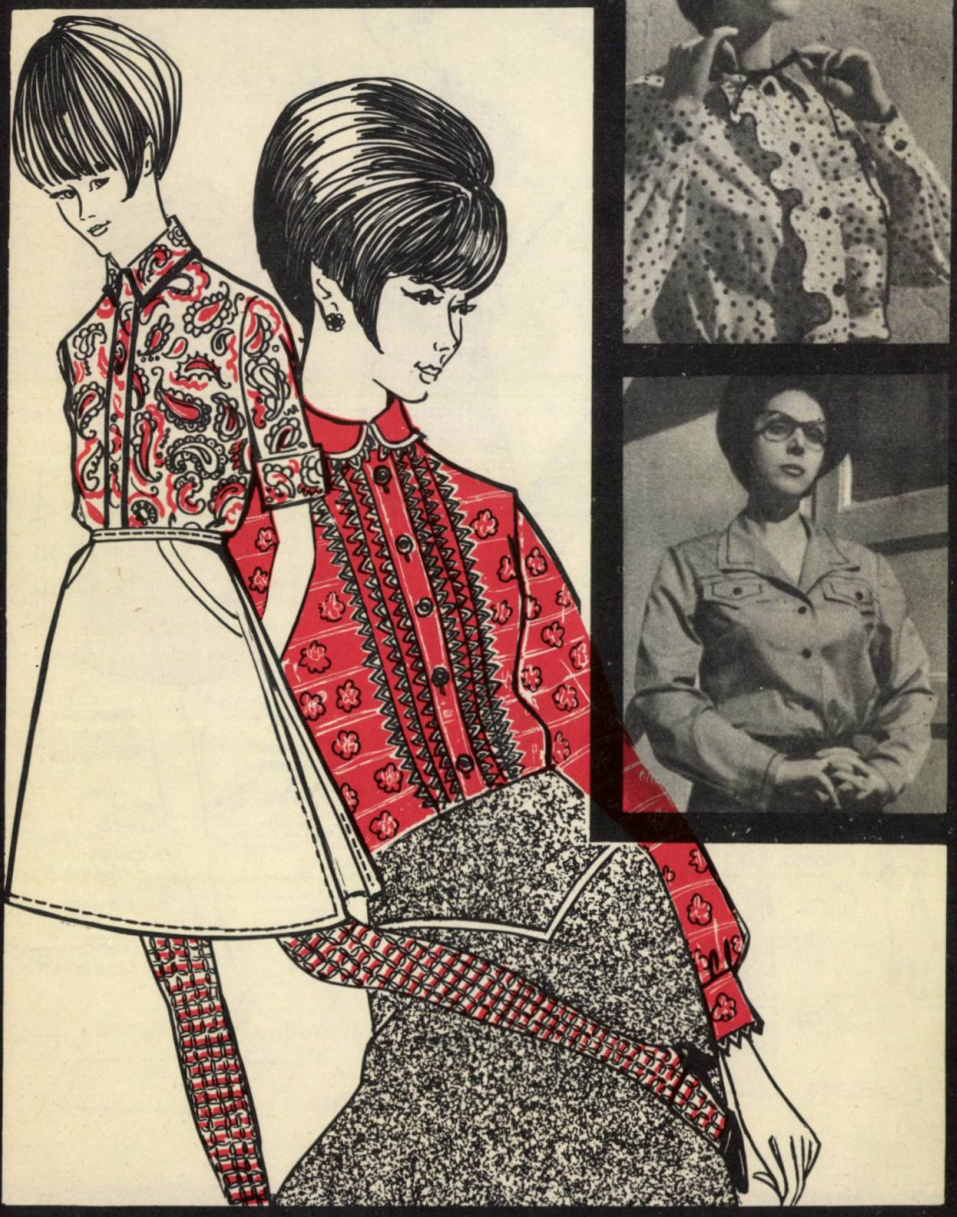

Pentru seară puteţi alege o rochie lungă, foarte decoltată, sau cu corsajul împodobit cu mărgele sau această foarte modernă şi vaporoasă rochie din voal, cu o fundă mare şi mîneci trei sferturi, terminate cu volane, rochie ce se poartă peste un furou din saten, strîns pe corp.

Taiorul, pardesiul şi paltonul îşi păstrează linia uşor evazată, marcată, de cele mai multe ori, prin pense sau tăieturi laterale adînci şi sînt închise la unul sau două rînduri de nasturi.

Cămașa de noapte împreună cu capodul din același material sînt, după cum vedeți, simple, largi, cu garnituri pline de fantezie. Pentru acestea din urmă, dantela și panglicile au prioritate.

Intre noi femeile

TRUSA COSMETICĂ

Orice femeie are nevoie de anumite îngrijiri, deci și de produse indispensabile; în acest scop este necesară o trusă cosmetică. Ce cuprinde aceasta:

— Demachiant pentru curățirea pielii;
— Cremă hrănitoare grasă sau semigrasă;
— O loțiune tonică;
— Tampoane de vată;
— Cremă specială pentru mîini;
— Dezodorizant împotriva transpirației;
— O cutie de pudră;
— Un ruj de buze;
— Creion dermatograf;
— Rimel.

LA 30 DE ANI

Sînt multe femei care au împlinit vîrsta de 30 de ani dar care nu s-au ocupat încă de îngrijirea pielii lor. Desigur că la 30 de ani ne considerăm încă tinere și a ne permite să dăm sfaturi celor de această vîrstă împotriva îmbătrînirii, apare poate oarecum nepotrivit. Și totuși... un biolog ne poate demonstra cu ajutorul microscopului că îmbătrînirea pielii cutanate începe încă de la sfîrșitul adolescenței cînd vitalitatea celulară începe să se micșoreze. Acest fapt se explică prin aceea că epiderma obrazului este de timpuriu și permanent expusă intemperiilor, variațiilor de temperatură, aerului viciat. Lipsa de somn, stările nervoase sînt factorii care influențează de asemenea elasticitatea și frăgezimea pielii.

Trebuie deci să tragem concluzia că tinerețea obrazului nu poate admite nici cea mai mică neglijență de îngrijire, mai ales dacă am împlinit vîrsta de 30 de ani.

DORIȚI SĂ AVEȚI O PIELE FRUMOASĂ?

Să nu uitați cîteva principii de bază:
— igiena riguroasă a pielii care impune curățirea ei zilnică;
— somn suficient;
— plimbări în aer liber;
— alimentație rațională;
— exerciții de gimnastică;
— îngrijiri adecuate tipului de piele respectiv.

GENE FALSE

Aplicarea genelor false trebuie făcută de o manieră perfectă pentru a crea impresia că sînt naturale. Genele se fixează mai întîi la mijloc, apoi la dreapta și la stînga pleoapei cît mai aproape de adevăratele gene. Se apasă apoi pe toată lungimea lor cu creionul dermatograf trasînd eventual o linie. Îndepărtarea lor se realizează trăgînd de la exterior spre interior.

Persoanele ale căror pleoape se irită cu ușurință vor renunța la acest artificiu.

SECRETUL UNUI SURÎS FRUMOS

Dinți sănătoși, dinți strălucitori, buze îngrijite, iată secretul unui surîs fermecător. Dar, pentru a-l obține, este necesară respectarea cîtorva reguli de bază:

- spălarea dinților dimineața și în special seara.
- controlul periodic — la șase luni, pentru a depista dinții atinși de carii;
- mestecați alimente seci și dure care să mențină vitalitatea gingiei;
- nu lăsați să rămînă în gură mult timp alimente dulci;
- nu folosiți dinții la spartul nucilor, sîmburilor.
- nu mîncați alimente fierbinți și apoi prea reci, deoarece diferențele de temperatură dăunează smaltului;
- spălați dinții mișcînd peria și vertical pentru a îndepărta resturile de alimente dintre dinți;
- ungeți buzele cînd ieșiți în frig sau folosiți un ruj gras;
- nu înmuiați peria căci se diluează prea mult pasta.
- păstrați peria cu capul în sus pentru a se usca bine. O perie mereu umedă este un mediu de cultură pentru microbi;
- masați gingiile cu pulpele degetelor.

COAFURA ÎN RAPORT CU FORMA OBRAZULUI

FAȚA ROTUNDĂ. Părul va fi puțin umflat pe creștet, cîteva șuvițe trase pe colțurile frunții. Tîmplele acoperite sau în părți părul va fi pieptănat spre spate.

FAȚA PRELUNGĂ. Părul va încadra obrajii în părțile laterale pînă mai jos de urechi. În general scurt, breton sau semibreton care să acopere o parte din frunte. Pe creștet, părul ridicat sau chiar neted, iar în părți mai bogat. Nu se recomandă păr lung și neted.

FAȚA ÎNGUSTĂ ÎN PARTEA DE JOS. Părul ridicat puțin pe creștet, pe părțile laterale, părul acoperă urechile, mai jos fiind puțin întors.

FAȚA PĂTRATĂ. Coafură înaltă, franjuri pe tîmple. Păr adus puțin peste urechi în mod asimetric. În dreptul tîmplelor se va face o coafură mai pronunțată.

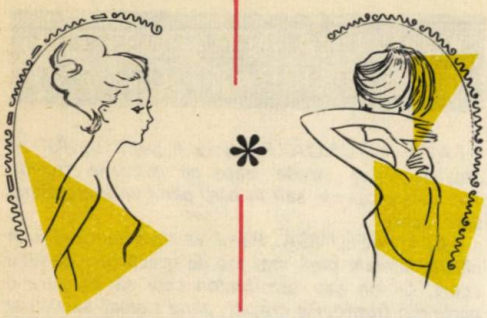

DORIȚI SĂ AVEȚI UN GÎT FRUMOS?

● *Acordați-i aceleași ingrijiri ca și pielii uscate a obrazului;*

● *înlocuiți grăsimea care se îndepărtează prin spălatul zilnic aplicînd creme grase vitaminate;*

● *masați crema pină ce aceasta este absorbită perfect de piele;*

● *înfășurați gîtul în timpul nopții cu o bucată de vată îmbibată cu ulei pe care o legați cu o bucată de flanel;*

● *aplicați comprese îmbibate cu infuzie de nalbă dacă pielea este aspră și deshidratată;*

● *executați zilnic timp de 1—3 minute masajul gîtului cuprinzîndu-l între degetul mare și celelalte degete. Mișcarea se execută de sus în jos, lucrîndu-se cu ambele mîini;*

● *rotiți capul de la stînga la dreapta și invers de 5—10 ori;*

● *cu dinții încleștați aruncați capul spre ceafă, trăgînd bărbia cît mai mult în față. Reveniți la poziția inițială și repetați de cîteva ori exercițiul;*

● *dormiți cu capul cît mai jos, de preferință pe o pernuță mică sau fără pernă.*

BUZE BINE CONTURATE

Desenați conturul cu ajutorul unui creion cu vîrful fin.

Umpleți interiorul cu un ruj obișnuit. Dacă doriți un ruj mat, pudrați buzele după rujare. Pentru a le da strălucire folosiți un lac incolor.

Dacă gura este mare, culoarea rujului va fi mai închisă (tonurile închise diminuează gura); dacă buzele sunt foarte subțiri folosiți un ruj de culoare mai deschisă; dacă buza inferioară este cărnoasă puteți folosi un ruj de culoare mai închisă jos și unul mai deschis sus.

VACANȚA S-A TERMINAT...

Influența binefăcătoare a soarelui, aerul ozonat, plimbările lungi, somnul, mesele la timp, au făcut ca pielea noastră bronzată să devină mai elastică, mai fragedă, mai suplă, mai întinsă. Dar vacanța s-a terminat și nu vom rămîne mult timp astfel dacă devenim neglijente.

În general, pielea se usucă și prin dispariția bronzului ies la iveală ridurile. De aceea se impun practicarea masajului facial, folosirea măștilor hrănitoare, a măștilor de ulei.

Totodată trebuie păstrat obiceiul de-a face plimbări pe jos, de-a ne petrece duminicile în aer liber. Nu uitați exercițiile zilnice de gimnastică.

Somnul, elementul principal al echilibrului fizic și nervos, nu trebuie de asemenea neglijat.

ÎNGRIJIREA CORPULUI

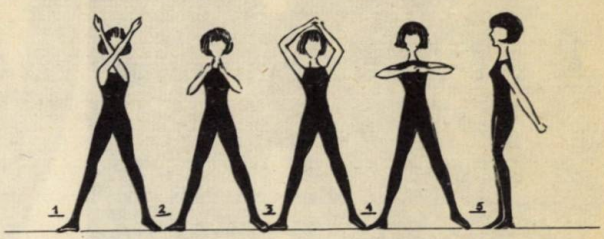

Pentru menținerea vigorii mușchilor pectorali, în afară de sporturi ca înot, schi, urcatul pe munte, jocul cu mingea, se recomandă executarea următoarelor exerciții de gimnastică destinate acestui scop.

1. Cu picioarele depărtate ridicăm brațele în sus, cu degetele întinse. Încrucișăm brațele deasupra capului prin mișcări lente, expirînd și inspirînd ușor.

2. Cu pumnii strînși ridicăm încet brațele în față pînă la înălțimea umerilor, inspirăm aplecînd capul, apoi ridicăm capul și expirăm.

3. Cu mîinile aduse deasupra capului balansăm brațele deasupra capului inspirînd, împreunăm brațele și expirăm.

4. Cu mîinile împreunate ridicăm brațele pînă la înălțimea umerilor inspirînd, apoi cu brațele bine apropiate de piept expirăm.

5. Capul și brațele aruncate spre spate, cu pieptul în față, inspirăm adînc. Printr-o mișcare bruscă de destindere revenim la poziția inițială expirînd.

ZECE DEOSEBIRI

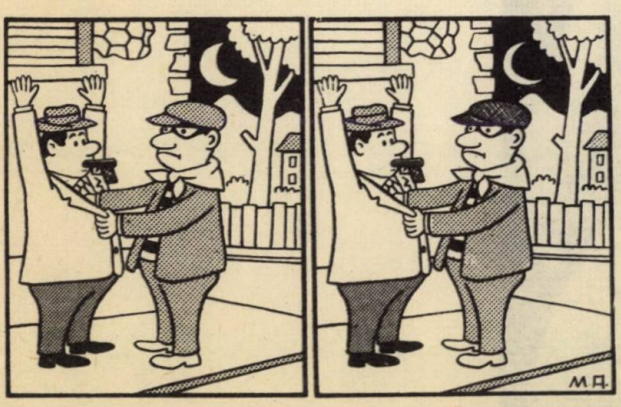

La prima vedere, cele două desene alăturate sînt identice. Totuși, între ele există zece deosebiri de amănunt, pe care vă invităm să le descoperiți.

Zece deosebiri: 1) Obloanele ferestrei; 2-3-4) Diferențele de perete (inclusiv linia orizontală) 5-6) Șapca și dungile de pe cămașa banditului; 7) Părul scurt al victimei; 8) Luna; 9) Pomul; 10) Gardul.

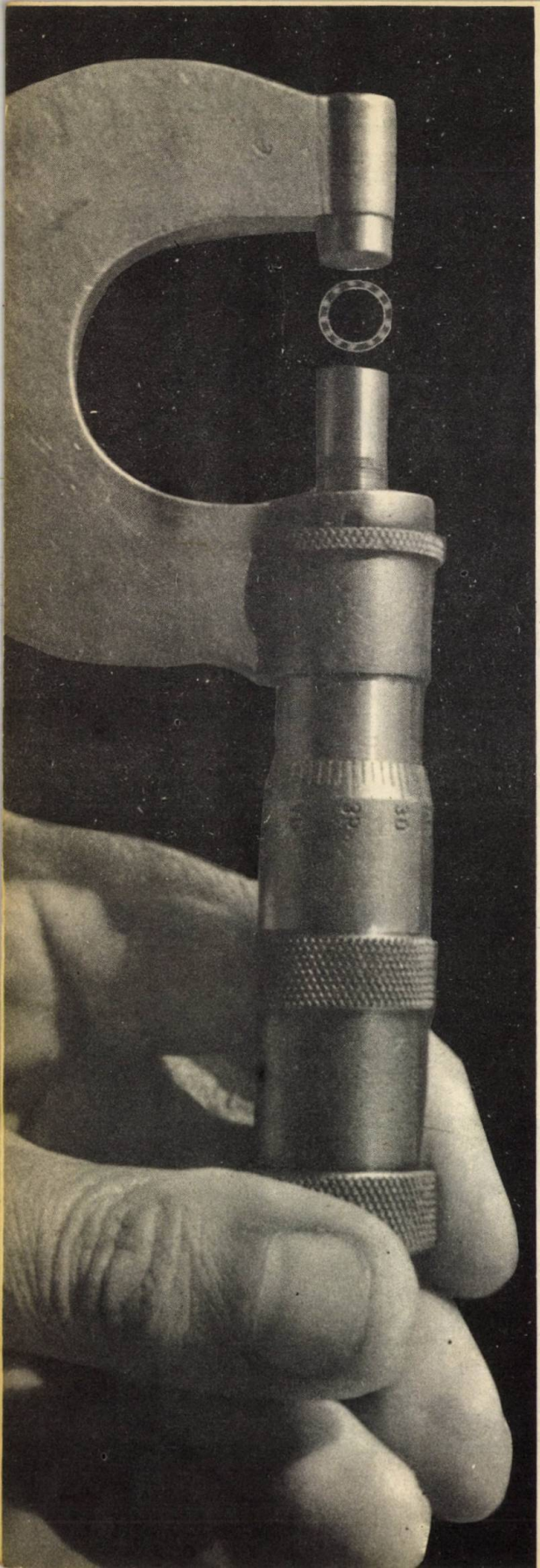

FABRICA

DE RULMENȚI BÎRLAD

O construcție în stil modern, cu hale spațioase și luminoase, cu toate anexele necesare unei mari întreprinderi industriale, așa se înfățișează vizitatorului «FABRICA DE RULMENȚI BÎRLAD».

Aici se execută o mare varietate de tipuri de rulmenți din grupele:

— radiali cu bile
— axiali cu bile
— radiali cu role cilindrice
— oscilanți cu role butoi.

De asemenea se fabrică și rulmenți de construcție specială pentru industria petrolieră, industria siderurgică și pentru căile ferate.

«FABRICA DE RULMENȚI BÎRLAD» dispune de laboratoare utilate la nivelul ultimelor realizări ale tehnicii și anume: laborator pentru analize chimice, laborator pentru analize metalografice, laborator metrologic și laborator pentru încercarea durabilității rulmenților.

Se aplică pe scară largă metodele avansate de prelucrare la cald prin deformare plastică. Tratamentele termice sînt efectuate în cuptoare electrice speciale, tip tunel cu încălzire progresivă a pieselor.

Aplicînd o tehnologie adecvată în procesul de rectificare a rulmenților, suprafețele inelelor și ale corpurilor de rulare se realizează cu rugozități mult mai bune decît cele admise prin norme.

O exigență mare se acordă controlului dimensional al fiecărei piese în parte, cît și controlului final al recepției rulmenților, prin numeroase și variate aparate de control care asigură respectarea toleranțelor admise de la forma geometrică-ideală.

Despre calitatea rulmenților fabricați la F.R.B. vorbesc cu elocvență numeroasele scrisori de mulțumire primite de la întreprinderile beneficiare din țară și de peste hotare.

CABANA BRĂDET

Rezervați-vă din timp cazarea prin O.N.T. sau direct prin O.C.L. Miercurea Ciuc str. Gh. Doja nr. 6

Cabana este situată pe șoseaua națională spre Odorhei, într-un cadru pitoresc din munții Harghita, pe un platou deschis și înconjurat de păduri de brazi.

ALTITUDINEA 987 m — CLIMAT SUBALPIN

Camere confortabile de 2,3 și 4 paturi, cu încălzire și apă în fiecare cameră.

Mîncăruri calde și reci, gustări și băuturi la ori ce oră din zi PRIN BUFETUL CABANEI.

Posibilități de excursie la băile Harghita (cota 1 350 m), bogate în mofete și izvoare de apă minerală. SITUATE LA NUMAI 7 km. de CABANA, pe șoseaua practicabilă și de autoturisme.

METAMORFOZA

Cînd cabiniera a intrat purtînd costumele ca pe trofeele unei bătălii cîştigate, din şase piepturi a ieşit un singur «ah!» — de admiraţie. După care s-a aşternut liniştea. Numai foşnetul rochiilor pipăite febril vorbea cu şoapte de mătase despre splendoarea culorilor, suplеţea păienjenişului de tull, lucirile mişcătoare ale paietelor, moliciunea caldă a dantelelor. Într-adevăr, costumele erau splendide, iar amestecul de stiluri — partea de sus inspirată de la pictorii flamanzi, iar partea de jos de la Follies Bergères — le dăruia în plus o notă agreabilă de umor. La repetiţia cu costume, intrarea celor şase fete în scenă a avut un asemenea efect, încît cea mai bună cîntăreaţă a refuzat să apară după ele; comperul n-a mai vrut să vină în fracul de culoarea oului de raţă, iar cupletista a declarat că nu mai intră decît în actul doi pentrucă i-a crescut timolul. Se prevedea un succes grandios acestui număr de balet, care era considerat «capsa» spectacolului.

Şi într-adevăr a fost. A fost — începînd de la vizionarea internă. După cîteva amabile generalităţi, primul vorbitor a atacat problema cu tact şi diplomaţie:

— Ar mai fi un lucru la care aş vrea să mă refer. Sigur, nu sînt un as al scenografiei şi nici nu pot avea pretenţii de mare estet. Spun asta pentrucă s-ar putea ca părerea mea să fie cu totul subiectivă — în materie de artă, nu-i aşa... — şi atunci vă rog s-o consideraţi neavenită. Numărul de balet este într-adevăr foarte frumos, concepţia coregrafică inedită, execuţia ireproşabilă, dar... ce-s cu pălăriile alea frate? Pălării bărbăteşti pe un cap de femeie? Pălării din catifea neagră şi încă cu cataramă? Înţeleg cataramă la pantofi, la cordon, la prietenie, dar unde s-a mai văzut la pălărie? Şi e aşa de mare de parcă-i cataramă de şa pentru cai! În loc să lăsăm fetele să-şi arate părul, frumos pieptănat — şi ce-i mai frumos la o femeie decît părul?! — le punem pălăria pe cap, ca un colac peste... scuzaţi! Eu susţin că trebuie scoase pălăriile — atîta am avut de spus!

Şi s-au scos. La vizionarea mare, fetele au intrat fără pălării. Dar numărul a rămas tot «capsă», pentru că tot cu el au început discuţiile:

— Ţin să felicit pe tovarăşa — îmi scapă numele — care a făcut costumele. Sînt foarte frumoase şi de bun gust. Mi-aş permite numai să remarc faptul că gulerele şi manşetele, care s-ar preta foarte bine la un teatru de proză, nu-şi au rostul aici. Înalte şi voluminoase, concepute după stilul lui Henric al III-lea, ele apar şi în pînzele celebrului Van Eyck, dar asta nu e un motiv să apară şi pe scena noastră. Ce urmărim noi cu ele? Să reînviem moda franceză de la 1400 sau să satirizăm pictura flamandă? Nici una, nici alta! Atunci să lăsăm fetele să-şi arate gîtul şi braţele şi să renunţăm la gulerele şi manşetele astea de Ceacanica!

Şi s-a renunţat. La ultima vizionare, pentru constatarea şi aprobarea corecturilor, cele şase baletiste nu mai aveau nici pălării, nici gulere, nici manşete — corsajele erau doar în maiouri negre. Dar «capsa» rămînea «capsă».

— Acum e bine. Numai că fustele astea din tull — ştiu eu, prea fac a teatru de operă şi balet şi strică specificul instituţiei noastre artistice. Îs frumoase, nimic de zis, dar merg în «Lacul lebedelor», nu aici. Să lăsăm lebedele noastre să fie libere în mişcări şi dacă tocmai vrem, putem să le lăsăm nişte fustiţe mici, cu paiete, dar mici...

A venit seara premierei. Şi directorul nu-şi vedea capul de griji, cînd a intrat la el pompierul de servici:

— Tovarăşe director, nu se poate! Tovarăşele baletiste au fustuliţe din nailon cu paiete şi dacă se-aprind de la reflectoare cine răspunde? — eu răspund! Nu se poate, zău. Şi la drept vorbind, cu sau fără fustuliţe... vă rog, daţi ordin să şi le scoată, să mă liniştesc şi eu.

La premieră, au jucat în maiouri negre de sus pînă jos. A doua zi, criticii de comun acord au desfiinţat «capsa» spectacolului. Unul mai rău din fire şi-a adus aminte de Topîrceanu şi a scris că «baletul era costumat în chip de cioară»

«Tragică ca o emblemă
a obştescului sfîrşit;
Sumbră ca o anatemă
Aruncată-n infinit.»

— Şi a conchis că aceia care a semnat costumele este netalentată şi trebuie să-şi ceară transfer la Aprozar. În schimb, propunea ca maiourile să fie înveselite cu nişte gulere, nişte manşete, eventual cu pălării...

Pia RĂDULESCU

Desene de Dorin DIMITRIU

CUM VOM LOCUI MÎINE ?

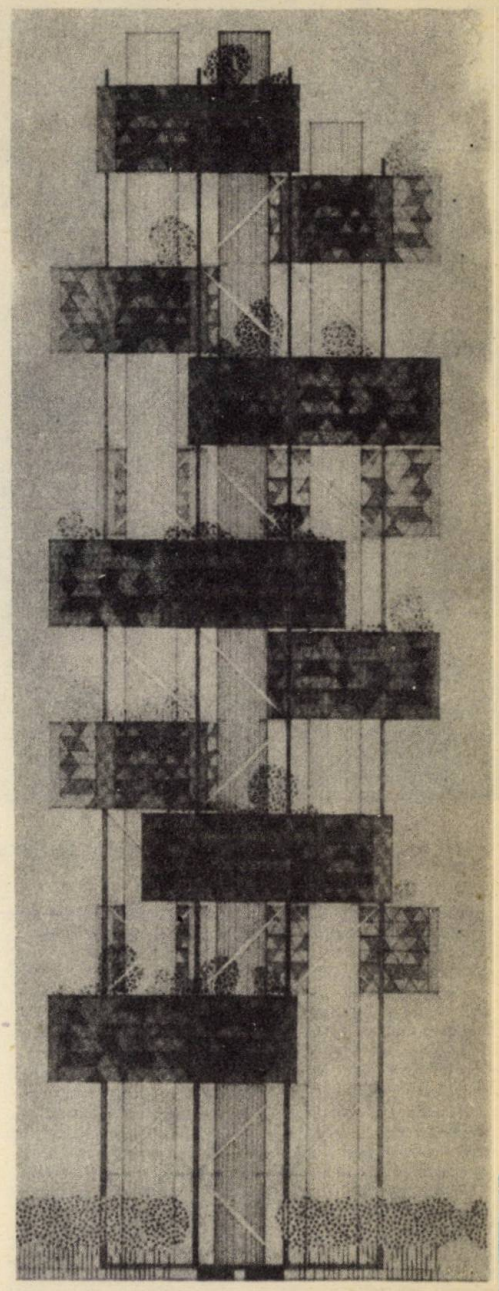

La această întrebare, răspunsurile sună în cele mai neașteptate feluri. Dacă ar fi să ne luăm după arhitectul englez W. Frishman, locuința ideală nu poate fi decît un apartament în «super-orașul» pe care-l proiectează: un bloc înalt, de 850 de etaje, în care fiecare locatar ar avea 500 000 de vecini! Dacă îl ascultăm pe renumitul Jaques Cousteau, locuința cea mai potrivită ar fi nu în înaltul cerului, ci — dimpotrivă — în adîncul apelor, în sfere special amenajate care, cufundate la sute de metri sub nivelul mării, ar dispune, pe lîngă tot ceea ce e necesar pentru o viață după ultimul cuvînt al civilizației, și de liniștea care destinde nervii și alungă asteniile.

Cu totul altfel vede locuința viitorului arhitectul german Otto Frei: nici după sticla și barele sgîrîienorilor, nici în cochilia de metal a batiscafurilor; după părerea lui Frei, oamenii vor locui în aparta-

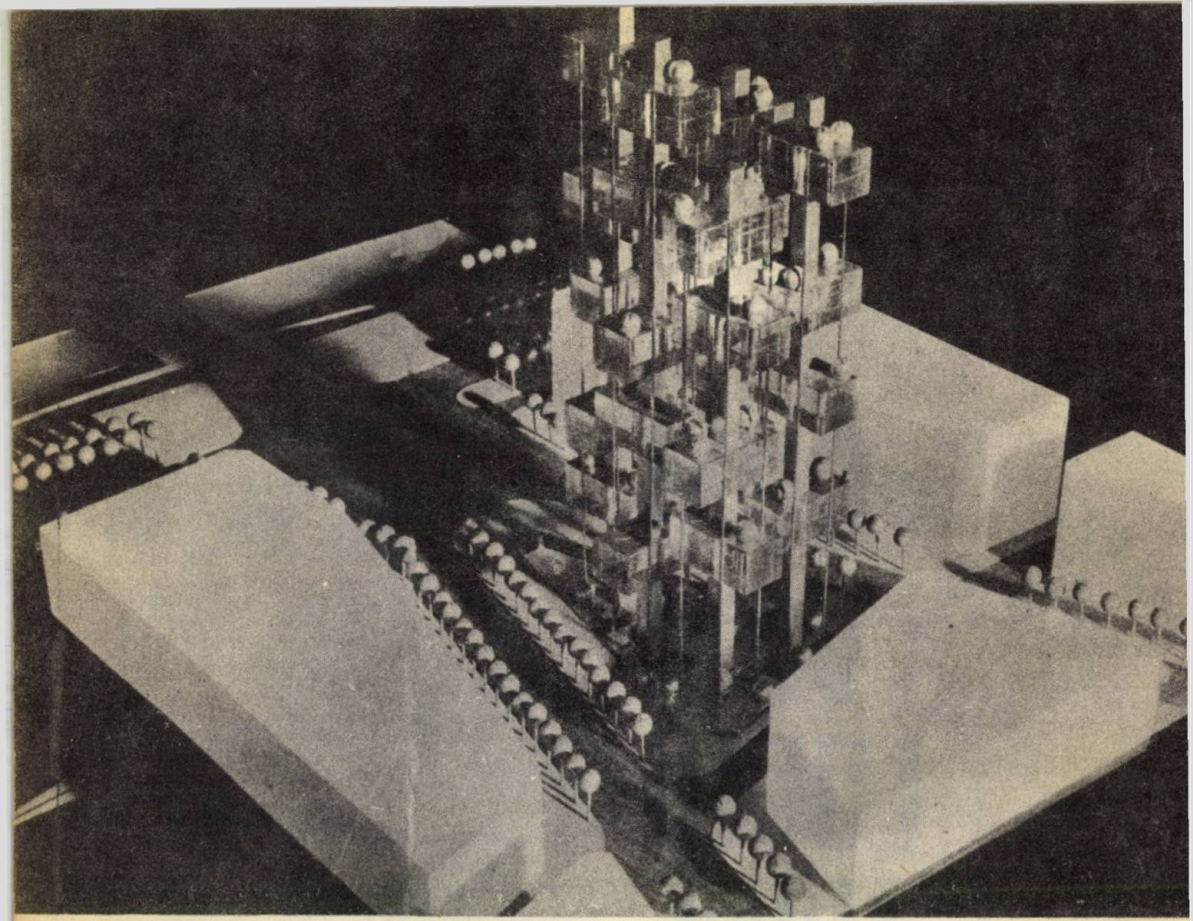

Dintr-un cilindru de oțel, înalt de 120 metri, locuințele viitorului vor sfida înălțimile.

mente construite din aer! Perdele izolatoare de aer (rece sau cald, după nevoi) vor ține locul pereților, izolînd pe locatari de ploi, de vînturi, de frig. Chiar și mobilele — paturile, mesele, scaunele, vor putea fi construite în apartamentele concepute de Frei din volume de aer solidificat.

«Pe pămînt, și totuși suspendat» — așa ar putea fi caracterizat noul tip de clădire imaginat de arhitectul Yona Friedman. Piloni de 20 — 25 de metri ar susține casele, spre care s-ar putea ajunge cu ascensoare care ar circula chiar în interiorul pilonilor. Clădirile ar fi așezate la 50 — 60 de metri una de alta. Avantajele sistemului: între clădiri, și chiar sub ele, s-ar putea continua practicarea agriculturii. Oamenii ar trăi — în condiții orășenești — la înălțimea ciocîrliilor, deasupra culturilor de grîu...

Fantezii irealizabile? Anticipări cu sorți de realizare? Realități ale zilei de mîine? Greu de răspuns! Fapt e că mintea omenească (imaginativă și neastîmpărată), sparge, o dată cu alte șabloane, și cadrul locuințelor cu care ne-am obișnuit, plasîndu-i pe urmașii noștri în case care să corespundă cel mai bine necesităților, dorințelor de confort, nevoilor lor sociale.

Să nu uităm: populația globului crește vertiginos. Să fie oare, în aceste condiții, un bloc ca cel imaginat de W. Frishman, înalt de 3 540 metri și populat de 500 000 de oameni — mai mult o aberație arhitectonică, decît o necesitate urbanistică?

Nu e poate greu să ne imaginăm lumea de 6 — 7 miliarde de oameni a anului 2000. Iată însă cum stau lucrurile azi, cînd nu sîntem decît 3 200 000 000 de pămînteni. În Anglia, 80 la sută din populație trăiește în orașe. Numai Londra are singură peste 11 milioane de locuitori. Populația Parisului depășește 35 la sută din întreaga populație urbană a Franței. În Argentina, 30 la sută din populația țării e masată în Buenos Aires — oraș care a ajuns la 6 milioane de locuitori. În ultimele trei decenii, numărul orașelor cu peste 500 000 de locuitori a crescut, în U.R.S.S., de la 8 la 22.

Orașele nu pot crește — la orizontală — la nesfîrșit. Aceasta e și părerea celor care propun creșterea lor în înălțime: 100 de etaje, 200, 600, 850... Clădirile nu se mai pot înălța după vechile metode, incomode și încete — cărămidă cu cărămidă, sau panou cu panou. Exact aceasta este și opinia celor ce propun metode și materiale noi de construcție — eventual aerul. Oamenii suportă din ce în ce mai greu trepidația continuă a mașinilor și mijloacelor de locomoție din marile orașe. De aceea, se sugerează ca, măcar vacanțele sau perioadele de cură să fie petrecute în atmosfera deconectantă a apei, în «lumea tăcerii». Orașele nu trebuie să exproprieze terenurile propice agriculturii. Aceasta e și ideea lui Friedman, cînd ne propune să locuim deasupra lanurilor...

Proiectele privind locuințele viitorului sînt mai întîi de toate niște proiecte sociale. Nimeni nu-și poate închipui un arhitect contemporan imaginînd un nou Versailles, sau un nou Sans-Souci — zeci de camere, doar pentru o mînă de locatari. Blocul cilindru, înalt de 105 metri, proiectat de arhitectul Iosif Käpper din Köln e de fapt o grupare pe verticală a 250 de locuințe particulare. Ansamblul e astfel

conceput, încît să permită fiecărei familii împărțirea spațiului de care dispune, după propria dorință. Nici un stîlp de susținere nu va împiedeca această împărțire, astfel că același spațiu va putea fi folosit ca o sală de bal sau că minuscule dormitoare. Construcția urmează să fie ținută în picioare de o structură de beton armat, cu pereții groși de 40 de centimetri. Blocul cilindru va dispune de garaj (la subsol) de poștă, complex comercial și restaurant (la parter), de spații pentru activitate culturală, birouri, cafenea (la mezanin), de camere de hotel (la ultimul etaj). Argumentul hotărîtor cu care constructorii nădăjduiesc să obțină mijloacele necesare înălțării cilindrului: totul va fi concentrat pe un teren măsurînd doar 4 800 de metri pătrați...

Imaginînd, pe vremuri, legenda Turnului Babel, oamenii se vor fi gîndit vreodată că turnuri încă și mai îndrăznețe se vor înălța spre soare, sfidînd parcă legile gravitației? Pînă acum, cea mai înaltă clădire new-yorkeză era Empire State Building: 378 de metri. Dar în 1970 vor fi gata, în același oraș, două clădiri gemene a cîte 411 metri înălțime. Cele două uriașe cutii de chibrituri așezate în picioare vor adăposti un centru comercial mondial și un hotel cu 250 de apartamente. Legătura între cele 110 etaje va fi asigurată de 230 de ascensoare.

Țară «clasică» a zgîrîie-norilor (cel dintîi — «Battery» —Place Building», cu 20 etaje, și Metropolitan Life Building, cu 38, au fost construite pe insula new-yorkeză Manhattan încă în 1908), America a «exportat» moda clădirilor înalte și pe celelalte continente. Dar în Europa, de pildă, această metodă a prins greu. Oamenii sînt de părere că înaltele turnuri cu zeci de etaje, cu geometria lor abstractizată, fac corp străin în orașele cu multe secole de istorie, strică armonia arhitecturală a acestora.

Dintre marile orașe europene, Parisul se dovedește a fi cel mai conservator în această privință. Deși un grup de arhitecți a imaginat amplasarea în centrul orașului a unor turnuri cu o structură asemănătoare Turnului Eiffel (dar mai înalte decît acesta), legate între ele prin adevărate străzi aeriene, cîștigul de cauză a revenit deocamdată arhitectului Claude Balick, sub a cărui conducere s-au elaborat planurile noului ansamblu denumit «Paris 2».

E vorba de un cartier destinat locuințelor, așezat în imediata apropiere a Palatului Versailles. În prima fază, se vor construi aici 5 000 de apartamente în blocuri care nu vor depăși trei-patru etaje. Încălzirea se va face cu calorifere așezate în tavan și în dușumea. Toate apartamentele vor fi construite în unghi, pentru ca ele să poată fi traversate de lumina solară. «Paris 2» va dispune de un centru comercial concentrat, care, pe un spațiu restrîns, va pune la dispoziție cam tot ceea ce în cartierele centrale se etalează pe kilometri. Școli, un loc de parcaj pentru 2 700 de automobile, terenuri de sport, săli de spectacole, bazin de înot, locuri de recreație, urmează să facă din acest colț un loc ideal pentru locuit. Bineînțeles, pentru cei care vor putea plăti sumele corespunzătoare... Acest din urmă amănunt nu e deloc de neglijat dacă ținem seama de faptul că Turnul Perret, înalt de 102 metri —(unul din puținii zgîrîie-nori pe care și i-a îngăduit pînă acum Parisul) a rămas ani de zile nelocuit, deoarece nu se găseau amatori să plătească exorbitantele chirii cerute.

Dacă e relativ ușor să rezolvi problema construcțiilor în zona temperată a lumii, lucrul devine deosebit de dificil în zonele cu clime extreme, în apropierea cercurilor polare îndeosebi. Și totuși, și în această parte a lumii există deja locuințe, și pentru această zonă excesivă au fost elaborate proiecte îndrăznețe. Astfel, arhitecții sovietici au imaginat planurile unui orășel ce va putea adăposti 600 —800 de oameni care, prin natura muncii lor, trebuie să-și desfășoare activitatea dincolo de cercul polar arctic. Orășelul se compune din cîteva turnuri de formă cilindrică. Din fiecare turn se poate pătrunde, de-a dreptul, în străzile așezării, de fapt tunele acoperite cu sticlă sau material plastic transparent. Instalații speciale condiționează aerul «străzilor» în așa fel, încît chiar cînd afară e un ger de minus 70° și vîntul bate cu viteza unui avion, aici te poți plimba liniștit, îmbrăcat doar în haină. Tunelele adăpostesc magazinele, școlile, sălile de spectacole și... grădinile. Pentru că nimeni nu-și poate închipui, chiar în preajma cercului polar, un oraș fără flori...

Așadar, cum vom locui mîine? Arhitecții și inginerii încearcă să răspundă de pe acum la această întrebare. Ei ne pun sub ochi planuri, proiecte, propuneri, din care va trebui să alegem. Nici o clădire nu se construiește însă pentru uzul unei singure generații. Tot ce imaginăm și construim azi va trebui să fie nu numai pe placul nostru, ci și al celor care vor veni după noi. De aceea —în nori sau sub apă, cu pereții de sticlă sau de aer —clădirile viitorului vor trebui să țină seama de lucrul esential: în ele va locui, va visa, se va odihni, își va desfășura geniul creator stăpînul acestui pămînt — omul.

Radu ȚIULESCU

ORIGINEA UNOR FRUCTE

● STRUGURII sînt originari din Asia. Prima oară se vorbește despre struguri și de vin în codicele babiloniene ale lui Hamurabi (sec. II î.e.n.).

● PRUNUL crește fără să fie îngrijit în Siria, de unde a fost adus de către cruciați în Europa.

● NUCUL, după istoricul grec Teofrast, ar fi fost adus din Persia.

● PIERSICUL a fost adus din Persia în insula Rhodos, apoi în Egipt și de aici în Italia sub domnia lui Claudius. Mai tîrziu cruciații au adus și ei în Europa altoiuri de piersici.

● MĂSLINUL este originar din Asia și crește si astăzi acolo în stare sălbatecă.

● ZARZĂRUL este originar din Armenia, de unde a fost adus la Roma în timpul lui August și botezat «măr armenesc». De aci s-a răspîndit apoi în toată Europa.

● PORTOCALUL ar fi originar din India și China, de unde a fost adus în Europa de către Marco Polo.

CALENDARUL IERI... AZI... MÎINE

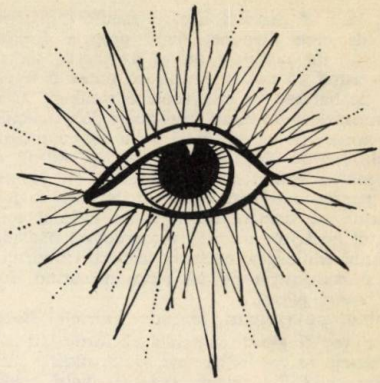

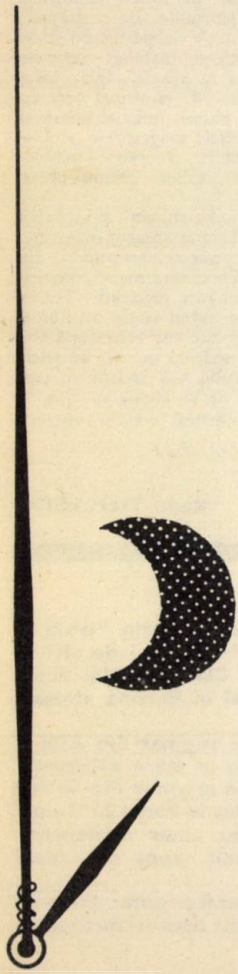

Necesitatea măsurării timpului a apărut din vremuri străvechi. Recente descoperiri arheologice atestă că, încă în urmă cu 20—30 de mii de ani, au existat calendare primitive «gravate» pe colți de mamut sau pe pereții unor peșteri.

Primele calendare aveau la bază fazele lunii cu repetarea lor regulată după același număr de zile. Utilizate mai mult de către vechii chinezi și babilonieni, apoi de către popoarele de origine arabă, astfel de calendare au fost adoptate și de către vechii locuitori ai țării noastre.

Calendarul solar egiptean, bazat pe deplasarea anuală a soarelui față de stele, cu o durată de 365 de zile, era împărțit în 12 luni a cîte 30 de zile ($30 \times 12 = 360$), plus cinci zile, suplimentare.

Reforma calendarului egiptean care a fost făcută în anul 46 î.e.n. de către împăratul roman Iulius Cezar, a adus mai multă precizie împărțirii timpului. Noul sistem adoptat de romani, «calendarul iulian», presupunea anii obișnuiți cu o durată de 365 de zile iar din 4 în 4 ani adăuga a 366-a zi, așa numiții ani bisecți.

La propunerea astronomului italian Luigi Lilio, papa Grigore al XIII-lea, instituind o comisie de reformă a calendarului (în 1582), aduce o nouă «corecție» sistemului de măsurare a timpului. Incomparabil mai perfecționat, cu o eroare doar de o zi la 33 000 de ani, calendarul gregorian sau de stil nou, a fost adoptat treptat de numeroase popoare (la noi în țară calendarul gregorian a fost introdus la 1 octombrie 1924 care a devenit 14 octombrie stil nou).

Dar problema calendarului nu a fost rezolvată definitiv nici pînă astăzi. Pînă de curînd coexistau în India nu mai puțin de 30 de calendare, avînd fiecare un alt an nou. În 1957, guvernul indian a introdus un calendar unic, după care anul acesta se împlinesc 1889 ani de la începutul erei. Și alte popoare socotesc durata anului și data începerii erei în mod diferit: evreii sînt în anul 5720 de la «facerea lumii», musulmanii în anul 1385 de la «hegira» ș.a.m.d.

De mai bine de 40 de ani s-au format comitete pentru crearea unui calendar universal, cît mai precis și mai rațional. În prezent există la ONU o comisie pe lîngă Consiliul economic și social, în cadrul căreia s-au prezentat aproape 200 de propuneri. Conform uneia dintre ele, anul ar urma să înceapă întotdeauna duminica. El ar cuprinde patru trimestre egale. Fiecare trimestru ar avea trei luni (două de cîte 30 de zile și una a 31 de zile), adică 13 săptămîni. La sfîrșitul anului se adaugă o zi suplimentară «fără dată» numită «Ziua păcii» (actualul 31 decembrie) iar în anii bisecți ar urma să se mai introducă o astfel de zi și la sfîrșitul lunii iunie. Deci, în anul cînd 1 ianuarie cade într-o duminică, se poate introduce noul calendar. Anul 1967 ar fi fost apt pentru această reformă, dar părțile nu au ajuns încă la un acord total.

Să mai așteptăm...

PARODIE

BALADĂ MEDIEVALĂ

Eugen MIREA

Era-n 1207
Cînd obosit de luptă şi de drum,
Un Cavaler intră în miez de noapte
La Curtea Împăratului Bum-Bum.
Era acolo mare sărbătoare
Cînd Împăratul Bum-Bum îl primi,
Căci acea noapte, era o zi mare:
Născuse-mpărăteasa trei copii.
Trei fete cu păr negru de mătase,
Şi călărind pe-un cal în stil troian
Frumoasa, buna, blînda-mpărătească,
Pe toate trei le-alăpta simultan.
Prinţesa-ntîia se numea Majorca.
Era sentimentală, şi sugea.
Prinţesa a doua se numea Minorca
Şi cînd sugea, la sîn se bîlbîia.
Prinţes-a treia, ce n-avea o lună,
(Căci se născuse de un ceas abea),
Era Mezinca, puţin cam nebună.
Şi tot ca o nebună şi sugea.
Frînt, Cavalerul merse la culcare
Şi se trezi după-o sută de ani.
Cînd Curtea era iar în sărbătoare,
Prinţesele-mplineau 17 ani!
Plimbîndu-se tăcut din sală-n sală,
De-odată Cavaleru-nmărmuri,
Zărind Prinţesa cea sentimentală,
De care imediat se-ndrăgosti.
Plecă la braţ cu ea sub clar de lună
(Care ieşise nouă-n acea zi),
Cînd dintr-un pom Prinţesa cea nebună
Le apăru, făcîndu-le: «Hi, Hi!»
«Ce fa-fa-faci, sora mea iubi-bită?»
Se auzi un glas în urma lor,
Era prinţesa-a treia, Bîlbîită
Ce turbura frumosul lor amor.
Cam zăpăcit de-atîta zăpăceală,
Frumosul Cavaler se-opri din drum,
O luă în braţe pe Sentimentală,
Şi merse pîn-la tronul lui Bum-Bum:
«O, Tu, Bum-Bum! îi spuse el cu fală,
Fii bun, Bum-Bum, şi nu-mi răspunde nu
Dă-mi de nevastă pe Sentimentală,
Căci altfel cred că o să mor de viu!»
Făcură nuntă mare în ogradă,
Şi-a doua zi el spuse: «Eu mă duc,
Căci am puţină treabă la Cruciadă,
E ora cinci, cred c-o s-o mai apuc».
Porni la luptă grea cu Semiluna,
Cu sabia, păgînii secera,
Cînd dintre ei, îi apăru Nebuna
Care urlînd, îi murmură aşa:
«Îţi aminteşti că era luna nouă
În ziua cînd v-aţi declarat amor?
Ei bine, azi e ea în luna noua
Şi tu aici tai frunză cîinilor!»
El, auzind, fugi spre-a lui iubită
Gîndindu-se că poate suferea,
Da-n locul ei, găsi pe Bîlbîită
Ce cu Nebuna de păr se trăgea,
Înnebunit de groază-ntr-o clipită
Ucise-atunci cu sabia-i de foc
Şi pe Nebună şi pe Bîlbîită
Apoi spre draga lui o luă din loc.
Dar vai! Atuncia cînd Sentimentala
Află că surioarele-au murit
Cînd auzi de-a soţului scofală,
S-a bîlbîit, şi-apoi a-nnebunit!
. . . . . .
Era-n 1207,
Cînd Cavalerul porni iar la drum.
Bătea ceas trist în miez de noapte,
Iar el îşi trase-n piept un glonţ Dum Dum!

St. JERZY LETZ

MAXIME

● «Eu sînt poetul zilei de mîine!» — mi-a spus el. «Să discutăm despre asta poimîine» — i-am răspuns eu.

● Chiar și în tăcerea lui existau greșeli de ortografie.

● Despre el spuneau cu o nuanță de încîntare: «Este gata să ajungă geniile». Am întrebat cu neliniște: «În ce scop?»

● Dacă țapul ispășitor ar putea fi și muls!

● Litera legii trebuie inclusă în alfabet.

● Există piese atît de slabe încît nu pot coborî de pe scenă.

● Pentru ca să fii tu însuți, trebuie să fii cineva.

● Don Quijoților, atacați morile cînd aveți vînt prielnic

● Cine știe ce ar fi descoperit Columb dacă nu i s-ar fi nimerit în drum America.

● Trebuie să ne ridicăm pînă la cugetări adînci.

● Ea m-a întrebat fermecător: «Este, desigur, foarte greu să scoți din cap toate astea?» «Greu — i-am răspuns eu, — dar cred că din picior ar fi și mai greu».

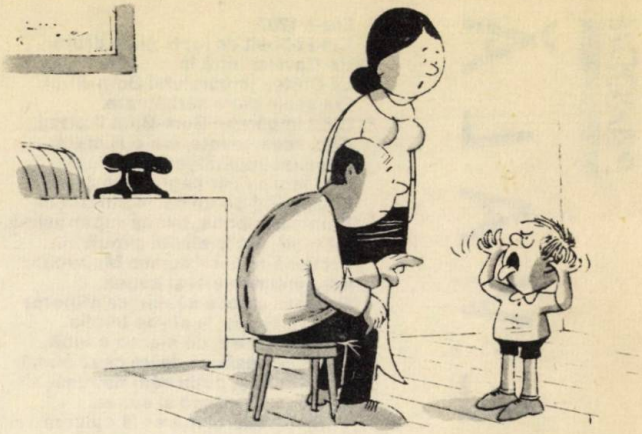

- Puișor ... doctorul te-a rugat să-i arăți numai limba.

CEL MAI MIC CALENDAR PE ANUL 1967

Calendarul a devenit un însoțitor permanent al omului modern, indispensabil ca și ceasornicul. Și totuși adesea nu-l avem la îndemînă atunci cînd trebuie să cunoaștem o anumită dată. Ce e de făcut?

Vă propunem în cele ce urmează un mic și original calendar pe anul 1967. Cum arată? Un simplu număr:

622 573 584 624

Fiecare cifră a numărului de mai sus reprezintă în ordinea așezării simbolul unei luni: 6=ianuarie; 2=februarie; 2=martie; 5=aprilie; 7=mai; 3=iunie; 5=iulie; 8=august; 4=septembrie; 6=octombrie; 2=noiembrie; 4=decembrie.

Dacă vreți să știți în ce zi a săptămînii cade o anumită dată procedați astfel: la cifra care reprezintă luna respectivă, adăugați data zilei care vă interesează, iar suma rezultată o împărțiți la 7. Restul împărțirii indică numărul de ordine al zilei respective, adică luni=ziua 1, marți=ziua II, miercuri= ziua III ș.a.m.d. iar duminică ziua a VII-a

Dacă suma obținută se împarte exact cu 7, data pe care o căutați este chiar a VII-a zi — duminică. Dacă suma obținută e mai mică de 7, nu mai faceți împărțirea; numărul reprezintă chiar ziua căutată.

Iată cîteva exemple practice cuprinzînd toate situațiile posibile.

1. — În ce zi a săptămînii cade data de 24 ianuarie 1967? Numărul convențional din calendarul nostru al lunii ianuarie e 6. Adăugăm 24 (data care ne interesează). Totalul e 30. Împărțiți la 7, obținem un rest de 2, deci ziua de 24 ianuarie va fi a doua zi a săptămînii, adică marți.

2. — În ce zi a săptămînii cade data de 30 aprilie 1967? Numărul lunii este 5, adăugăm 30; total=35. Suma împărțindu-se exact la 7 (fără a mai rămîne nici un rest), data pe care vrem s-o aflăm va fi chiar a șaptea zi a săptămînii.

3. — În ce zi a săptămînii cade data de 1 noiembrie 1967? Numărul lunii este 2, adăugăm 1=total=3, data căutată va cădea în ziua a 3-a — miercuri.

E bine să memorați numărul calendar, (ca pe două numere de telefon); în felul acesta veți avea întotdeauna la dispoziție un calendar practic și original, care vă va scoate adesea din încurcătură în probleme calendaristice.